

SLOVENEK

Inserati:

Enostop. peštrva (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 „
za trikrat 9 „
za več kot trikrat 8 „
V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvrsta
à 26 h. Pri večkratnem ob-
javljanju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvzemši nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta „ „ 13.—
za četrt leta „ „ 6.50
za en mesec „ „ 2.20

V upravnštvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta „ „ 10.—
za četrt leta „ „ 5.—
za en mesec „ „ 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na
mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez
dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se
ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravnštvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. —
Vsprejema naročnino, inserate in
reklamacije.
Upravnškega telefona št. 188.

Kako je nastala dolenska železnica?

VI.

Deželni zakon in deželna garancija.

Niso še bili izginili vsi znaki hude
moje boleznin in uže sem zopet stal sredi
napornega dela za železnico. Nikdar nisem
bil v tako intenzivnem dopisovanju z ba-
ronom Schweglom kakor baš v onih
mesecih. Le iz septembra 1. 1890 hranim v
onem delu svoje zbirke, zadevajočim iz-
ključno železniško gradivo, obširna Schwe-
glova pisma s 1. sept., 2. sept., 5. sept.,
21. sept., 24. sept., 28. sept. Predmet te-
danjemu najinemu dopisovanju bila je pre-
iskava, oziroma poprava rentabilitetnih rač-
unov, sestavljenih še po starem konsorciju,
in potem kar je bilo neprimerno večje važ-
nosti: železnično financiranje.

Glede poizvedovanja o verjetnosti
prvotnih rentabilitetnih računov omeniti je,
da je trgovinsko ministrstvo nalašč v ta
namen odposlalo na Dolensko višjega nad-
zornika drž. železnic g. Storch'a ter da
sem jaz dobil nalog, spremljati ga na nje-
govem potovanju ter mu hoditi na roko.
Ker je že na svojo reko prehodil kočevsko
progo, bil sem njegov spremljevalec le na
potu s Fužin preko Novega Mesta, Šent-
jerneja in njegove okolice, Mokronoga in
Trebnjega. Nabrani podatki se bili dokaj
zanesljivi ter so se v istini tudi skazali kot
taki.

Ali financiranje! V tem oziru imel je
glavno ulogo načelnik komisije, baron
Schwegel, vendar je bil vsak korak njegov
sterjen dogovorno z menoj. Pri sestavi raz-
nih pogodb sem sodeloval, a drage volje
priznavam, da se je srečna misel, dogovor
z državnimi železnicami glede kočevskega
premoga porabiti kot temelj za financiranje
rodila v Schwegl'ovi prebrisani glavi.

Zgolj temu ugovarjam, da se brez ta-
kega dogovora dolenska železnica ne bi
dala uresničiti navzlic državnemu zakonu.
Suho dejstvo je, da baš v onih dnevih, ko
je baron Schwegel vodil obravnavo s
trbovljsko delniško družbo kot posestnico

kočevskih premogekopov in generalnim rav-
nateljstvom državnih železnic, dohajale so
mi dokaj ugodne ponudbe z raznih strani,
zlasti od severonemških bank in kreditnih
zavodov, deloma po nekem gospodu, kojega
dandanes stavlja med znamenite zastop-
nike financirov, a vse odklonil sem a li-
mine. Nisem hotel upirati se Schwegl'ovemu
načrtu, soliden demači zavod, kakor je
kranjska hranilnica, uporabljati pri dobavi
zgradbene glavnice, potem pa, dasi tedaj še
nisem imel tako begatih izkušenj o hval-
ležnosti kranjskih rojakov, vendar sem v
toliko že poznal one grdo zavist in brez-
stidno obrekevalnost, koja je pri nas žali-
bog udomačena v nekaterih krogih — da
sem a priori bil sklenil, osebno ne utikati
se v posel dezarne dobave.

In take smo tirali stvar naprej do je-
senskega zasedanja deželnega zbora kranj-
skega 1. 1890, kateremu je bila stavljena
nalega, zakonitim potom odgovarjati zahte-
vam državnega zakona o dolenskih želez-
nicah. Slednji tirjal je od dežele: ali 500.000
gld. v glavninskih delnicah ali pa prevzete
razmerno enakovarnega poroštva. Mnenja
med poslanci so bila različna. Notranjski
poslanci, zlasti Hinko Kavčič, niso
nič kaj posebno bili navdušeni za to, da bi
dežela kaj več žrtvovala za našo železnico.
Saj je v sličnih vprašanih regijona-
lizem dokaj naraven in razumljiv! Drugi
zopet, kakor kanonik Klun z bali so se
ogromnega rizika, ako bi dežela morala
vsako leto garantirati do okroglo 300.000
gld., ter bi vsled tega raje bili glasovali za
enkratni trošek 500.000 gld. za nakup gla-
vinskih ali osnovnih delnic.

Deželni odbor v svojem poročilu z dne
5. nov. 1890 odločil se je za deželno po-
roštvo, njemu je pritrdil finančni odsek,
njegov poročevalec dr. Ivan Tavčar je
v svojem poročilu dosti dobro razložil
uđobnosti deželnega poroštva in končno je
v deželni sobani dne 25. novembra
1890 bil sklenjen zakonski
načrt!

A zakon še ni bil potrjen in v zad-
njem hipu kazale so se nove težave. Ugo-
vor nekaterih notranjskih občin in trgovcev
proti sankcioniranju deželnega zakona pač

ni bil posebno nevaren. Sestavil ga je ranjki
ljubljanški odvetnik dr. Alfonz Mosché
in kakor mi je sam tačas pravil, prejel je
za svoje ne preveč temeljito delo 800 gld.
plačila. Ali odgovarjati je vendar le trebalo
na detični priziv, čegar besedilo je bilo ob-
javljeno tudi v „Laibacher Zeitung“, in od
kensorcija dobil sem nalog, sestaviti proti-
vlogo ter z njo pobijati protivne argumente.
Te storim nemudoma ter izročim svoj ope-
rat za dolensko železnico prezasluznemu
hranilničnemu ravnatelju dr. Josipu Sup-
panu. Njegov odgovor z dne 13. fe-
bruarja 1891 slove dobesedno: „Euer
Wohlgeboren! Danke bestens für die gefäl-
lige Uebermittlung der Gegenpetition, welche
mit einem besonderen Gesuche morgen dem
Landesausschusse vorgelegt werden wird.
Das Elaborat ist so eingehend
und überzeugend verfasst,
dass ich nur einen kurzen Zusatz und an
einigen Stellen eine Aenderung der gegen-
den Verfasser gerichteten Spitze mir er-
laubte, da der Landesausschuss dies sonst
selbst getan haben würde.“

Samoposebi se razume, da za svoje
delo, katero bi pravzaprav bil moral izvr-
šiti deželni odbor, nisem plačila niti zahte-
viti prejel. Taka skrajna lahkomišel-
nost bode pač le podvojila zaničevanje mo-
jega novomeškega antagonista napram meni.
Prvič ker se baje šenikolini
slišalo, da binovomeški Pa-
pinijan kaki svoji stranki
kedaj bil izdelal kak pravni
spisek brez mastnega odvet-
niškega honorarja, potem pa —
saj je po njegovem delikatnem izrazu baš
tedaj Sukljetu „Novomeščan pe-
magal hlače kupiti“ in sedaj
zgreši sebični ta boseritnik najuglednejšo pri-
liko, svojim delom prislužiti si vsaj toliko,
da bi si svojo toaletto megal plačati sam,
brez prispevkov novomeških milosrdnikov!

Toda prava nevihta zapretila je dolenj-
ski železnici z druge strani. V zadnjem
trenotku jelo se je obojav-
ljati finančne ministrstvo ter
bati se je bilo, da se zavleče cesarsko po-
trdilo baš sklenjenega deželnega zakona.
Kako je prišlo do tega?

O tem kaj več v naslednjem in zad-
njem članku.

Na Kamnu.

Fr. Suklje.

Državni zbor.

Dunaj, 6. dec.

Začasni proračun.

V ponedeljek zvečer je predsednik zbor-
nice odkazal brez prvega branja vladno pred-
logo glede začasnega proračuna odseku. Kon-
cem seje, osobito v pozni uri poslanci ne
pazijo, kaj izjavlja predsednik. To priliko je
porabil predsednik, gotovo ne brez vednosti
večjih strank. Nakopal pa si je jezo raznih
manjših radikalnih strank, katere si ne dajo
vzeti pravice, da že pri prvem branju, na-
vadno le iz nagajivosti ropotajo ali proti
vladi ali proti drugim strankam.

Zato je koncem včerajšnje seje češki
radikalni poslanec Choc ostro napadel pred-
sedstvo, osobito podpredsednika Kaiserja, ki
je šepetaje odkazal provizorij odseku. Pred-
sednik grof Veter je odgovoril Chocu:
Vsak poslanec naj se sam briga za to, kar
izjavlja predsednik.

Budgetni provizorij je torej v proračun-
skem odseku, ki ima že danes popoldne seje.
Načelne nobena stranka ne nasprotuje zaht-
tevi vlade, da ji parlament dovoli davke in
davščine do 30. junija 1906. Toda zajec tiči
v določbi, da sme vlada za bodočih šest
mesecev dobiti pokritje tudi za skupne
državne stroške. Te stroške pa delo-
čata najprvo avstrijska in ogrska delegacija,
kateri pa letes še voljeni nista bili.

Nemška ljudska in napredna stranka,
sta danes sklenili, da sicer dovolita vladi
običajni proračun za šest mesecev, glede
skupnih državnih stroškov pa naj vlada
predloži poseben zakon. Razprava v odseku
utegne biti jako živahna. Zastopniki „Slo-
vanske zveze“ bodo glasovali za proračun.
Razlog je ta: Vsaka vlada mora dobiti pra-
vico pobirati davke, sicer nastane največji
nered v državi. Ako parlament ne dovoli
vladi proračun, dovoli si ga sama s § 14.
Te izvenparlamentarno sredstvo pa jemlje
parlamentu najvažnejšo pravico, dovoljevati
namreč davke in vojake, in s časom izpod-
koplje § 14. parlamentu ves ugled, vso ve-
ljavo. O tem nas pouči zgodovina zadnjih
osem let. V sedanjih rezmerah pa bi oslabili
stališče vladi, katera si je na svoje zastavo
zapisala splošno in enako volilno pravico.
In iz tega uzroka glasuje „Slovenska zveza“
za začasni proračun.

Tudi mladočeški poslanci ne bodo vladi
delali posebnih evir. V zbornici so obstruk-

LISTEK.

Pismo iz Srbije.

Belgrad, 5. nov.

Na dnevnem redu je državno posejilo,
ki danes najbolj zanima srbsko javnost. Na
posejilo je sedanja skupščinska večina (1
glasu) vrgla radikalni Pašičev kabinet, a vse
kaže, da bo tudi ona kmalu padla na tem
nepopularnem vprašanju.

Proti takemu posejilu, kakoršno je skle-
nila vlada z dunajsko „Union“ banko se je
energično dvignilo vse srbsko časopisje, a
glasila skrajne opozicije ga nazivljejo „črno-
rumeno posejilo“; to znači v Srbiji toliko,
kakor veleizdajalsko.

Vlada iskaječ posejila je obšla vse de-
sedanje srbske upnike in se je obrnila na
avstrijsko „Union“ banko. To so v Srbiji
sprejeli s tem večje nevoljo, ker se boje, da
bi s tem ne bilo v zvezi tudi oboroženje
vojske iz avstrijskih tvrdk, proti čemur se
vsi upirajo.

Sedanji vladi se je posrečilo skleniti

posejilo z 2% večjimi obrestmi, ko ga
je pa sklenila prejšnja radikalna vlada, a
sklenila ga je na opcije. A v Srbiji mera
radi slabih izkušenj vsako posejilo na opcije
zadeti na največje nezaupanje. Tako se je
zgodilo tudi s tem posejilom, ki mu je po-
leg opcije največji protivnik dejstvo, da je
bilo sklenjeno v — Avstriji.

Ne le opozicionalni, ampak tudi listi, ki
pripadajo stranki samostalnih radikalcev, ki
so na vladi, pišejo energično proti posejilu,
ki ga čaka črna usoda, ker pisanje celo-
kupnega časopisja — izjemo dela le vladine
glasilo „O d j e k“ — je učinilo, da so se
mnogi poslanci iz skupine samostalnih ra-
dikalcev v klubu odločno izjavili proti po-
sejilu.

Proti posejilu so: stari radikalci, na-
prednjaki, narodnjaki in socialisti — Proti
njim stoji vlada v borni večini dveh glasov.
— Ker pa se se mnogi poslanci iz vladine
skupine izjavili proti posejilu, je gotovo, da
bo vlada na tem vprašanju padla v skup-
ščini.

Za sedaj se vlada trudi, da pridobi one

svoje poslance, ki so proti posejilu ne
zato, ker je slabo, ampak iz bojazni, da bi
med narodom izgubili popularnost, ako gla-
sujeje za posejilo, ker so se pred naredem
zaklinjali pred velitvami, da bodo proti po-
sejilu. Slabo je upanje, da bi vlada v tem
uspela, a še potem ji ne kaže ničesar dru-
gega ko ali stopiti pred skupščino in pasti,
ali pa odnehati od posejila in iskati potev
in načinov, brez posejila oborožiti vojsko

Razgovarjajoč se z več uglednimi sa-
mostalno radikalnimi prvaki, sem dobil pre-
pričanje, da bodo učinili drugo in da bodo
v zadnjem momentu odnehati od posejila.

Kolikor sem se megal poučiti, bo vlada
v tem slučaju letos in vsako leto povečala
državni proračun za 5—6 milijonov frankov
in tako se bo v teku nekaj let preoborožila
srbska artiljerija tudi brez posejila.

Za to povečanje proračuna pa išče tudi
novih virov in vlada bo prisiljena, da vpelje
neke nove naklade, kar narod zopet ne bo
sprejel najbolje, a vendar bo vlada za ta
trenutek rešila sebe.

Se-le sedaj se vidi, koliko so zagrešili

m'adi radikalci, ker so sprejeli upravo de-
žele pred časom, predno so jo stari radi-
kalci popolnoma zavozili in predno so bili
sami sposobni za take velike posle, ki so
jih sami na prvi mah smatrali za tako
lahke, da so sedaj gotovo razočarani. Da-
nes uvidevajo svoje osnovne napake in baš
za to se krčevito bore, da ostanejo na vladi,
ker vedo, da bi prešlo zopet mnogo let, da
desetletij, predno bi se uprava dežele mogla
njim poveriti.

Da zadovolji nekatere poslance iz svo-
jega kluba, ki so proti posejilu, je vlada
sprejela in skupščina predvčeraj sklenila, da
se v občinah uvede tajno gla-
sovanje in proporcni sistem.

To je brez dvoma lepa stvar, ki jo bo
narod radostno pozdravil, ker je bilo doslej
pri občinskih volitvah javno glasovanje, a
ker ni bilo proporcne sistema, je bilo
mnogo občin, v katerih je manjšina vladala
nad večino. Sedaj vsega tega ne bo.

Državni proračun za leto 1906. se pre-
tresava v odseku. Doslej je proti vladnemu
predlogu odsek zmanjšal proračun za 4 mi-

cijo opustili ter niso ugovarjali, da se preje vrši prvo branje vladne predloge. To kaže, da se tudi v odseku ne bodo ustavljali. Ako odsek že danes ali jutri dovoli začasni proračun, prične se proračunska razprava morda že v ponedeljek.

Dnevni red.

Danes opoldne so načelniki klubov določili dnevni red, ki naj ga zbornica reši še pred počitnicami, vsaj do 21. t. m. Jutri pridejo na vrsto nekateri nujni predlogi. Ke so ti rešeni ali pokopani, pride na vrsto začasni proračun, nato lokalne železnice, podaljšanje začasne trgovinske pogodbe z Italijo in podaljšanje zakona, ki določa podporo avstrijski trgovinski mornarici. Te zakone hoče in mora vlada imeti še pred novim letom.

Dr. Kathrein je kot načelnik proračunskega odseka pri posvetovanju načelnikov izrazil željo, naj zbornica reši še zakon glede kongruje. Temu predlogu pa sta ugovarjala dr. pl. Derschatta in Wolf.

Na vprašanje, kdaj parlament izvoli delegacijo, je min. predsednik baron Gautsch odgovoril sklicevaje se na ogrsko krizo, da danes ni pravega povesda, baviti se s tem vprašanjem. Obenem je naznanil baron Gautsch, da se po novem letu snide moravski dež. zbor za nekaj dni, nato pa zopet drž. zbor. Kdaj se snide dež. zbor kranjski, ni še določeno.

Vsled sklepa kranjskega dež. zbora ima vlada nalag, da že v bodočem zasedanju predloži načrt novega deželnega in volivnega reda. Vprašanje pa je, ali ga vlada izgotovi že do prosinca.

Volivna reforma.

Danes je zbornica dokončala razpravo o vladni izjavi glede volivne reforme. Vse-nemški poslanec dr. Herold se je izjavil za splošno in enako volivno pravico. Ostro pa je prijemal soc. demokrate, ki hočejo s terorizmom doseči svoje namene. Vsled zadnjih demonstracij so bili oškodovani mnogi trgovci, ki so morali zapreti svoje prodajalnice. Govorniku so vedno ugovarjali soc. demokratje.

Vpisani so bili same še contra-govorniki, ki so izvolili za glavnega govornika grofa Sternberga. Tudi danes je imel grof Sternberg zveste poslušavce, katere je zabaval z raznimi dovpti. Tajiti se ne dá, da ima grof Sternberg mnogo zdravih misli in duhovitih izrekov, katere pa spravi v obliko, ki vzbuja smeh in dvome o doslednosti v načelih. Skoraj ves svoj govor je grof Sternberg posvetil dr. Adlerju, baronu Gautschu in dr. Kramarju. Izrazov ni izbiral in najlepše je perabil za dr. Adlerja, ki ga je primerjal Homerjevemu Terzitu, sam sebe pa Abilu. Naravno je, da je ta primera vzbudila tudi Homerjev smeh. Dalje je primerjal Adlerja francoskemu prekucuhu Dantenu, ki je v žepu nosil kraljeve denarje. Baronu Gautschu in dr. Kramarju pa je očital, da sta v tajni zvezi s soc. demokrati in torej socija dr. Adlerja.

Gostilničarji.

Včeraj so na Dunaju zberovali zastopniki gostilničarskih združenj iz raznih kronovin. Načelnik Bajer je izražal upanje, da poslanska zbornica čimprej reši novi načrt obrtnega reda. Kongres je pozdravil župan dr. Lueger in želel sklepom najboljši uspeh.

lijone frankov, tako se more vlada nadejati za leto 1906. v proračunu suficita, ako ne bo posebnih dogodkov. Proračun pride pred skupščino okrog 20. decembra.

Avstre Ogrska in Rusija sta po svojih poslanikih v Belgradu pedali zunanjemu ministru Žujoviću noto, v kateri se priznava Srbiji korektno obnašanje za ohranitev miru na Balkanu in priporočata, da se tudi še nadalje tako obnaša, a posebno, da ji demonstracija brodovja ne da povoda za kake služajnosti, ki bi mogle porušiti mir. To noto so sponočili tudi poslaniki drugih velesil v Belgradu ustno.

Minister Žujović je pri sprejemu note takoj odgovoril ustno, da bo Srbija i nadalje čuvala mir, a nadeja se, da bo reformna akcija uspela, a posebno, da se bo razširila tudi na Staro Srbijo, ki sedaj ni v sferi reformne akcije. Minister je obenem opozoril diplomate na to, da Srbija ne more ravnodušno gledati, da se nadaljuje moritev in uničevanje Srbov v Stari Srbiji.

Brzjavno sem vam poročal o sestanku bolgarskega kneza in srbskega kralja na belgrajskem kolodvoru. Vladarja dveh bratskih narodov sta občevala zelo ljubeznivo in srčno sta se pozdravila ter poslovila. Javna tajnost je bila, da so odošaji med Srbijo in Bolgarsko zopet napeti, in bati se je bilo,

Iz hrvaškega sabora.

Zagreb, 4. dec.

V hrvaškem saboru je trajala celi prošli teden proračunska razprava in ni se še dokončala. Zelja banova, da bi se sabor bavil natančneje s samim proračunom a manje s politiko, se ni izpolnila; a pri današnjih političnih okolnostih se tudi ne dajo izključiti politične razprave iz hrvaškega sabora. Škoda je le to, da so vse te razprave nekoristne, ker se ne vodijo v onem zmislu, ki ga zahteva sedanji čas, marveč so večidel vsi govori le medsebojne bombe med raznimi strankami. Moramo iskreno priznati, da nismo zasledili v nobenem govoru kakih novih misli, koristnih za narod hrvaški, marveč od opozicije navadna oponašanja mažaronske stranke, da radi njene malomarnosti propada narod, a od le te, da opozicija zahteva nemogoče stvari od današnje vladne stranke. Najzlastneje seveda je pa to, da se opozicija v tem resnobnem času ni mogla zediniti v svojih zahtevah, marveč se bori med seboj, kakor že zdavnaj ne; to pa le radi reške resolucije. V prošlem tednu so govorili od opozicije kanonik Rubetič, ki se je bavil mnogo s hrvaškim vseučiliščem ter zahteval, da se utemelji stolica za krščanske filozofije. Poslanec Šašelj se je bavil v svojem govoru mnoge z gospodarskim stanjem Hrvatske in obsojal današnjo slabo upravo. Najbolji je bil vsakakor govor župnika Zagorca, ki je v prvem delu razpravljal o gospodarskem delu hrvaškega naroda in o malomarnosti hrvaške in zajedniške vlade za gospodarski napredek Hrvatske. V drugem svojem delu pa je obsežno razložil, zakaj so Hrvati sklenili reško resolucijo. Starčevićanc Tomac je govoril večidel proti reški resoluciji; ostala opozicija mu je hudo ugovarjala. Prišlo je do živahnih medklicev; posebno dr. Vinković, dr. Harambašić in Tuškanc so se izjavili proti dualizmu, dunajski vladi v ogorčenih glasih, tako da je po končanem govoru ban precej zavrnil take izjave, češ da on ne more trpeti, da se tako govori proti Dunaju in da boče z vso strogoštvom zatrl take izjave na Hrvaškem. In glej drugi dan je že sodbeni stol zagrebški zahteval, da se omenjeni trije poslanci izroče sodnji radi veleizdaje. To je seveda prevelika gorečnost od same sednje, samo da se ugodu banovici želji, kajti soče po stenografskem zapisniku ni v izjavah omenjenih poslancev nobene take besede, katera bi bila razžalitev vladarjeve osebe, pač pa se o jstro obsoja dualistični sistem in ravnanje dunajske vlade napram Hrvatom. A to se v saboru vendarle sme reči. Kaj so vse Mažari v novejšem času pisali v mažarskih časopisih proti kraljevi osebi, pa se jim ni nič hudega zgodilo. Zakaj bi se tedaj na Hrvaškem merilo z drugo mero nego na Ogerskem. Sicer pa je pri tej zgodi predsednik dr. Spevec molčal, kar se gotovo ne bi bilo zgodilo, da so se čule take izjave kakršne oponašajo zdaj omenjenim poslancem neki mažaronski poslanci. Od opozicije je govoril še dr. Mile Starčević. Ves njegov govor je bil naperjen proti reški resoluciji in proti mladim Obzorašem ali realistom.

Vladina ali mažaronska stranka se je proti omenjenim govornikom slabo držala. Proti Tomcu in Starčeviću se ni treba boriti, ker tudi ona odobrava boj proti reški resoluciji, proti ostalim govornikom se je da se zopet prekinejo jedva gotovi prijateljski odošaji. Ta sestanek je zopet vtil nad, da Srbija in Bolgarija razdvojena ne bodeta storili nikakih korakov, a združena sila dveh dežel predstavlja silo, ki jo mora vsakde respektirati.

Pri slovesu sta se vladarja poljubila in pozdravila z: „Na svidenjel!“ — V Belgradu je ta sestanek v vseh krogih napravil najboljši vtis.

Belgrajski organizovani delavci, 7000—8000 so predvčeraj mirno demonstrirali po Belgradu proti vladni predlogi zakona o delu. Pred skupščino so se delavci ustavili in 5 delegatov, na čelu 2 delavska poslanca, je šlo notri in zahtevalo od vlade in predsedništva skupščine, da se ta predlog zavrne. Vlada in predsedništvo sta jim obljubila gotovih koncesij, a kakor se zasebno čuje, so sklenili, da ta zakonska predloga ostane za bodoče zasedanje skupščine.

Ako se jim ne ugodu, groze delavci z generalnim štrajkom. Delavsko gibanje se vrši po celem svetu in povsodi zmaga...

Pri bodočih občinskih volitvah v Belgradu bodo delavci imeli svoje kandidate in po številu glasov bodo lahko imeli v obč. odboru eno tretino občinskih odbor-nikov.

pa le slabo branila, ker je slednjič vendar le resnica, da je mažaronska stranka največ kriva, da so dandanes na Hrvaškem tako žalostni odošaji. Predrzi so pa poslanci te stranke še vedno, kar je pokazal poslanec Vukmanić, ki je trdil, da se volitve na Hrvaškem vrše povsodi pravično; a že prvi govornik za njim župnik Zagorac je dokazal, kako nepostavna je bila ravna njegova izvolitev. Dokazal je vse nepostavnosti iz samega volilnega zapisnika, ki je bil izkrivljen. Spregovoril je tudi ban. Hotel je posnemati v svojem govoru Khuen Hedervaryja, ali ni uspel. Khuen Hedervary ni vse odkrito povedal, kar je mislil, da si je bil predrzen do skrajnosti nasproti opoziciji, kar je seveda tudi mogel biti poleg tako mameluške večine, kakor je bila njegova. Sedanji ban mora pa vendar imeti malo obzira celo na svojo večino, ker se se časi na Hrvaškem vsaj deloma premenili od leta 1903 Sicer pa ban brani svoje ravnaje kot čisto pravilne. Mažarska zastava mu je zakonita, Reka mu je separaturn corpus ter nima tam nič opraviti, tedaj še condomenicum mu ni. Kaj poreče nato dr. Pliverić? Mažarske šole so potrebne in zakonite in če je kaj krivic, se bodo mogle odpraviti le po regnikolarnih deputacijah. Seveda, se je v svojem govoru nagoragal tudi opoziciji, ki išče zdaj po reški resoluciji zveze z Mažari, katere je zdaj obsojevala kot tlačitelje hrvaškega naroda. Mažaronska stranka je sprejela ta govor z velikim navdušenjem. Vidi se, da v njej živi še mameluški duh iz časov Khuenovih. Danes ni sabora, jutri se nadaljuje razprava o proračunu.

Zmaga ljudske stranke v Žuženberku.

Iz Žuženberka, 5 dec. Občina Žuženberk je po velikesti druga na Kranjskem. Obsega tri župnije, žuženberško, hinjsko in smihelsko in 8 podobčin. Devetega novembra bila je volitev občinskega odbora. Krepko se je delalo na obeh straneh, posebno si je prizadajala liberalna stranka, ter je hotla pokazati svojo moč. Bila si je svesta zmage v II. in I. razr., posebno I. razr., misleč, da tu ima neomejeno moč, ker volijo o. k. uradniki v tem razredu. Volitev se je pričela ob pol 9. zjutraj in trajala do 10 ure zvečer. Vseh osem podobčin izvolile je naše moče. V tretjem razredu dobili so naši do 100 glasov, a dobili bi jih še mnogo več, ako bi vsi navzoči volili, pa ni bilo treba, ker zmaga je bila že itak si jajna, ker liberalna stranka dobila je le par glasov.

Okolu 6. ure zvečer začne voliti drugi razred. Liberalna stranka si je dala silno veliko truda, dalo se je za golaž in pijačo, obetal fini likof 12 estrajhov vina, ako se zmaga. Prične se volitev in sredno izide; toda čuj slovenska ljudska stranka šteje do 60 glasov, a liberalna le 8—13 in še ti so bili večinoma prisiljeni. Nič ni pomagal golaž in pijača, ter obljuba velikanskega likofa 12 estrajhov vina: Naši zavedni moče so vstrajali pozno v noč in se niso dali vjeti na liberalni likof.

Blizal se je nastop prvega razreda. Liberalni oče gospod notar dr. Gregorič, — dobro si zapomnite, volilci, ki živi od vaših žuljev! — pehal se je od hiše do hiše, ter je vse kar misli liberalno pognal na volišče, misleč, da je v prvem razredu gotovo liberalna zmaga in pozabivši, da je pred tremi leti on s svojimi tovarši prišel le po „klerikalni“ milosti v občinski odbor. Volitev se konča, preštejejo se glasovi, toda grozno: Naša ljudska stranka je štela skoz in skoz 29 glasov, a liberalna največ 15 glasov. Vsa poparjena se razgubi liberalna stranka s svojim vodjem g. notarjem; kar poskrili so se.

Zdaj vidite gospodje liberalci Vašo moč, vsa vaša borba je bila brezuspešna, zdaj vendar spoznate, da vas več ni.

Liberalno stranko tvrcijo večinoma c. k. uradniki. Ti bi si morali pač enkrat zapomniti, da so oni zaradi ljudstva, ne pa ljudstvo zaradi njih!

Pričakovati je bilo, da bodo zdaj liberalci mirovali. Pa glej: sedmi dan po volitvi prineso v občinsko pisarno pritožbo zoper volitev, ter je hočejo razveljaviti. Kaj je pa vendar nepostavnega? Že na dan volitve ste vohali. A niste mogli nič nepostavnega dobiti in gotovo tudi pozneje niste? Kaj bi pa vendar radi? Volitve se nikakor ne more ovreči, a ko bi se pa tudi slučajno ovrgle, boče nas še več in boste še bolj poraženi.

Ali se bojite, da se Vam ne spridi 12 estrajhov vina? Vi hočete biti olikanci, pa poštene ljudi po umazanem „Sl. N.“ s čifutom titulirate! Očitajte v svojem „naprednem“ glasilu, da naša duhovščina ne stori svoje dolžnosti. Mi imamo vestne duhovščine in le želimo, da bi bili tudi Vi tako vestni, posebno v vašem obnašanju! Dopisi „Naroda“ so pa le v sramoto vašemu stanu!

Proti „prodiranju“ Slovencev.

je sklicalo v graške Aline dvorane shod nemško ljudsko društvo za Stajersko. Predsajoval je vseučiliški profesor dr. Strein, navzoči so pa bili poslanci Dobernig, Ornic, Stallner, Freyer, Lenko, celjski podžupan dr. Jesenko, edvetnik dr. Eger iz Ljubljane, dr. Del-pin iz Ormoža in mnogo dijakov. Dr. Binder iz Ljubljane se je „opravičil“. Predsednik je povdarjal, da mora Gradec ostati „Bollwerk“ proti Slovencev.

Prvi poročevalec o „prodiranju“ Slovencev je bil dr. Mravlag.

Mravlag se je najprej razkorajčil, da je bilo prvotno prebivalstvo po naših krajih germansko. Ko se Avari prodrli v Panonijo, so ž njimi Slovani prodrli v južni del Stajerske, na mali del Koroške in skoro po celi Kranjski. Ti Slovani so bili hlapci tu že navzoči Alemanov. Po takih obširnih klobasarijah je povdarjal, da Slovenci brez nemškega jezika ne more konkurirati s svojim nemškim sosedom. Do leta 1848, pravi Mravlag, so bili zapisniki pri sodiščih tudi na Kranjskem samonemški, šele l. 1867. se je to izpremenilo. Isto je bilo do „najnovjšega časa“ pri političnih oblastnihaj, zato je bil tudi pri mnogih občinah nemški notranji uradni jezik. Ker so bili med Slovenci samo nemški denarni zavodi, je bila tudi zemljiška knjiga nemška. — Da se je to izpremenilo, je vzrok Taaffe s svojo „narodno enakopravnostjo“. Zgodilo se je nekaj groznega! Slovenci so se usilili(?) v učiteljsku v Ljubljani in Mariboru da se vzgoje kot učitelji in so tako Nemcem snedli „ustanove“. Ti učitelji, ki so stali v „klerikalnem slovenskem taboru“ so v zvezi s slovensko duhovščino postali glavno orožje proti Nemcem, izpodirvali so nemščino in upivali na sestavo okrajnih šolskih svetov. Tako se Slovenci prodri tudi v srednje šole.

Tako so dobili Slovenci vsprejedaice na gimnazijah v Mariboru in potem v Celju in — slovenske profesorje. Posebno Mravlagu bole celjske slovenske vsprejedaice.

In sedaj pride celo nezasišana zahteva Slovencev po — slovenski univerzi! S to univerzo hočejo Slovenci vzgojiti „Zukunftshetzer“. Slovenci so pričeli hujskati občine, naj uradujejo same slovenski med seboj in tudi s predpostavljanimi oblastnjami. Naravno je, da se sledite potem pritožbe proti nemškemu slovensčine nezmožnim uradnikom. Potem so Slovenci naskočili okrajne zastope, doslegli se tudi v tem eziru na širši davčni podlagi mnoge veleposestniške glasove.

Ko se Slovenci imeli v rokah tudi nekatere okrajne posojilnice so naskočili nemško uradevanje pri sodiščih in pri političnih uradih.

Pro Prazakovih odredbah se dobili, da se pri sodiščih obravnava slovenski, da se pišejo slovenski zapisniki, da se stranke zastihujejo slovenski, potem je sledila „gonja“ proti imenovanju nemških sodnikov, poslovenili so zemljiške knjige, dobili so slovenske razsedbe, ustanovili so slovenske posojilnice, hranilnice, ki so največja nevarnost za Nemce. — Mravlag je hvalil požrtvovalnost slovenske duhovščine pri narednem delu, češ, da slovenski duhovnik popolnoma drži s svojim ljudstvom. Očital je vladi, da ima za Slovence in Nemce „dvojno mero“, napadal je sodnika dr. Mohoriča, in se je povzdignil do predrzne trditve, da vlada vrši razna sodnijska imenovanja v korist Slovencev, ker je neki nemški uradnik prestavljen iz Celovca v Celje in nekdo iz Celja v Celovec. To je baje naredil vse dr. Plej! Za nekega slovenskega sodnijskega tanika v Novem Mestu, se je nalašč ustanovilo mesto svetnika, da je lahko v Novem mestu postal svetnik. Neki avskultant je bil iz Celovca prestavljen v Crnomelj, a nakrat se ga je pustilo v Celovcu, imenovan je bil za sodnega adjunkta in sedaj je v Bonnu, da študira za profesorja prihodnje slovenske univerze. V Celju je za Mravлага nekaj strašnega — od ondi še niso pregnani vsi sodni svetniki in tajniki, ki so rodod Slovenci. Občine, župni uradi občineje v sodišču le slovenski in nočeje sprejemati nemških dopisov. Sedaj bo menda imenovan za Gradec cele nadsvetnik deželnega sodišča v Ljubljani dr. Fohn. Poleg davkarij je tudi pešta vsa poslovenjena. Mravlag je napadal dvornega svetnika Pokornega, češ da ima informacije od dr. Ploja. Za vsako malenkost bi morali nemški poslanci v korist nemškega sodnijskega in drugega uradništva interpelirati.

Mravlag se je končno povspel do klika: Kakor Slovenci ne nastavljajo nebene nega nemškega učitelja — kar pa ni res in so slovenski liberalci odstopili celo v deželnem šolskem svetu slovenski sedež Nemcu — ravno tako se mora zgoditi na Stajerskem! Vun s slovenskimi učitelji iz Stajerske! Vun ž njimi na Kranjsko! Nastavljajmo sa-

mo nemške učitelje, tako izpodrinemo Slovence na polju šolstva in štajerskih okr. zastopstev. Predvsem pa — take pravi dr. Mravlag — treba je, da se vsi Nemci brez razlike strankarske barve izvzamejo nemških „klerikalcev“, ki so mu premalo zanesljivi. **ustanove velik nemški štajersko-kranjski-koroški narodni svet**, ki bi imel v vsaki deželi svoj posebni delavni odsek. Nadalje: brezobziren nastop proti slovenskim uradnikom (Gromevito odebavanje), a tudi proti nemškim uradnikom, ki ne izvrše svoje narodne dolžnosti. V ta namen je treba ožje zveze vseh delov Stajarske. Mravlag je končno opozorjal, da je pri velikem številu slovenskih delavcev v Ljubnem, v Köflachu, v Voitsbergu in v nekaterih drugih krajih na Gorenjem Stajarskem vsak dan mogoče, da nastopijo z zahtevo po slovenskih šolah in da se torej Nemci na Gorenjem Stajarskem naj ne čutijo preveč na varnem. Vsak dan se lahko zgodi, da se v teh okrajih začne zahteva po slovenskih šolah po slovenskih uradnikih, po slovenskih sednikih. Mravlag je končal: Kaj se pravi imeti poleg slovenskih duhovnikov, katere še imate, v svoji sredi imeti še vse to, sem vam že pokazal. Berimo se samo ob rami. Potrebe Nemcem morajo biti za nas edino mero-dajne“.

O stališču Slovencev v Avstriji in o statističnih podatkih je govoril dr. Gürtler. Dejal je: V dvajsetih letih so Slovinci v deželah kjer prebivajo za polovico več na številu prebivalstva nazadovale kot Nemci. Prav neslana so bila govornikova primerjanja književnosti malega slovenskega naroda s književnostjo velikega nemškega naroda. Kazal je bibliografijo dr. Simonića o slovenski književnosti in kazal ob enem debelo knjigo o knjigah, ki so izšle med Nemci samo leta 1904. Le škoda, da ni natančno povedal, da se je bahal na račun Nemcev v „Reichu“ in da so avstrijski Nemci v tem oziru silno zadaj. Nemški listi obljubujejo, da bodo Gürtlerjeve neslanosti še podrobneje priobčili.

O nemških Kočevarjih je govoril jurist König. Na Kočevskem prebiva okoli 25.000 Nemcev, ki imajo 28 šol, sedem podružnic nemškega „Schulvereina“, a snujejo se še nove podružnice. Tožil je nad naraščajočim izseljevanjem. 5000 Kočevcev je že v Ameriki na leto se jih izseli 250 do 300, vrne se jih pa samo 100 do 150. V mnogih slučajih pride tako pešestvo na prodaj celo ali razklesano in tako se daje prilika za naseljevanje Slovencev s pomočjo slovenskih hranilnic in posojilnic. Več kočevskih vasij ima že mnogo slovenskih prebivalcev. „Südmarka“ bi stotila Nemcem posebno dobroto če bi držala Drago, ker tu je ključ do Kočevja. — V kratkem se mora več važnih stvari storiti za Kočevarje. Kočevska gimnazija se mora razširiti v višje gimnazijo, ustanoviti se mora „Deutscher Studentenheim“, v čermešniški občini se mora ustanoviti nova šola, ustanavljati se morajo Raiffeisnove posojilnice. Povedal je, da ustanovni zaklad za „Studentenheim“ že znaša 50 tisoč kron.

Končal je s tem pozivom: „Fanatični klerikalni Slovenci, ki prihajajo sedaj do moči, bodo nas Nemce zapletli v najsrdečjši boj. Slovenski poslanci v mestu Kočevju, slovanski delavci v bližnjem preme govorniku, ki se ondi nastanjujejo s tem, da si kupujejo zemljišča, nakupovanje nemških zemljišč od Slovencev, izseljevanje nemških učiteljev, nas opominja, da še ob pravem času in sicer takoj z združenimi močmi posežemo vmes, da rešimo kočevsko deželo Nemcem!

Nemški rojaki! Delujte v narodnih brambenih društvih za obkoljene nemške brate v Kočevju, katerim v slovenski „marki“ (Windische Mark) preti za njihove posebnosti, jezik in obstoj najhujša nevarnost od manj vrednega naroda!

Končno je govoril še vseučiliški profesor dr. Kratter, ki se je zahvaljeval govornikom in je izjavljal, da morajo izginiti sedaj vsa malenkostna zbadanja, odločilna mera bitis sedaj le bodočnost nemškega naroda, slega vseh narodne mislečih Nemcev. Pezival je k delu!

Ta shod nam jasno kaže nemške narode. Najnavadnejših pravico nam ne privoščijo Nemci, niti v svojem jeziku bi ne smeli govoriti, kakor meni poštenjak dr. Mravlag. Nemci hočejo, da bi Slovinci postali njihov hlapčevski podnarod. Proti nemškemu skupnemu delu naj bi se nemu-

dema postavilo skupno narodno gospodarsko delo, proste vseh malenkosti in osebnosti, stremeče le po skupni naši narodovi ljudski keristil Križem rok ne smemo gledati nemških naporov. Po vsej naši domovini se naj organizira velike gibanje za narodne gospodarsko rešitev slovenskega ljudstva!

Nemiri in upori v Rusiji.

Rusija odtrgana od sveta.

Rusija je popolnoma odtrgana od ostalega sveta. Nekaj brzojavk je došlo čez Eythubnen v Berlin. Stavka brzojavnih in peštnih uslužbencev je torej splošna. Splošne govore, da uvedejo v Peterburgu diktaturo.

Kongres ruskih veleposestnikov.

Peterburg, 6. dec. Kongres ruskega veleposestva je sklenil odposlati carju adresu z zahtevo, naj sedanje Wittejevo ministrstvo odstavi, češ da vodi Rusijo v pogubo, ker ni zmežen zatreti nemirov.

Witte in stavka.

„Times“ poročajo, da Witte najbrže odstopi vsled stavk. Sledila mu besta Aleksander Gouckov in profesor Migoulin, ki nameravata razdeliti med kmete državna posestva.

Tiskovna svoboda na Ruskem.

Zveza za obrambo tiskovne svobode je sklenila ugovarjati proti vpeljavi raznih tiskovnih predpisov, ki ne soglašajo s tiskovno svobodo, zajamčeno po carjevem ukazu z dne 30. oktobra.

Car.

„Daily News“ poročajo, da je bil car navzoč v ponedeljek pri vojaški paradi v Carskem Selu. Carja, ki je zelo blede, sta spremljala velika kneza Nikolaj Nikolajevič in Vladimir. Dejstvo, da sta spremljala carja navedena velikega kneza, dokazuje neresničnost poročil, da sta udarila carja.

Finančni položaj Rusije.

Pariz, 6. decembra. Ruski papirji, ki se na berzi nenadoma silno padli, se dvigajo. Ministrski predsednik Rouvier je izjavil v ministrskem svetu, da je rusko posejilo še za dve ali tri leta zagotovljeno po raznih depozitih, ki jih ima Rusija v inozemstvu.

Witte.

Dunaj, 6. decembra. Vesti o odstopu Wittejevem in ministra Durnovo niso resnične.

Kriza na Ogrskem — pred odločitvijo?

„Budap. Hirlap“ poročajo, da je odpotoval Fejervary zato na Dunaj, ker namerava odstopiti. Pri vladarju se je mudil večeraj Fejervary dve ure.

Po zaslišanju je izjavil, da je poročal vladarju o sedanjem političnem položaju in o sklepih vlade glede nadaljnjega nastopa. Baje hoče Fejervary odstopiti, če vladar ne odobri načrta, da se zasedanje ogrskega državnega zbora za dalje časa odgodi. Vladar se še ni odločil.

Ob 3. popoldne se je Fejervary odpe-ljal zopet v Budimpešto. Mero-dajni krogi sodijo, da je mogoča rešitev krize na miren način.

„N. W. Tagblatt“ poročajo, da so voditelji koalicije na Lukascovo posredovanje sklenili opustiti svojo prvotno namero, da ostaneje skupaj pri zbornični seji še potem, ko bo naznanjeno odgodenje zasedanja. Zadovoljili se bodo baje z ugovorom. Fejervary je baje opustil svoj načrt o razpustitvi zbornice. Nadaljevati nameravajo pogajanja z voditelji koalicije, da se doseže spozumljenje.

Najnovejše vesti poročajo, da se nekateri listi koalicije izšli v manjšem obsegu. Soc. demokracija je opustila misel na splošno tiskarske stavke ter jo namerava uprizeriti le za 24 ur. Delavci plinarne v Budimpešti so izjavili, da prične stavkati, če ravnateljstvo ne vzkrati plina strejem „Budap. Hirlapa“ in „Pesti Hirlapa“.

„Magyar Hirlap“ pravi, da se avstrijski vojniki, o katerih se trdi, da so pripravljene za Češko, pripravljene za Ogrsko.

Velike senzacije vzbujata vest, da je bivši finančni minister Lukacs posetils Fejervaryjeve vednostje Košta in da sta se pogovorupozneje pridružila tudi Andrassi in Appenyi.

Stavka stavcev na Ogrskem.

Stavka stavcev na Ogrskem. Koalicija je izdala manifest, v katerem pripisuje krivdo zaradi stavke Fejervaryjeve mu ministru in očita, da je vlada socialistom dala demisijo. Na kompetentnem mestu pa izjavljajo, da hoče koalicija s tem prevariti javnost. Od vseh vladnih listov je včeraj izšel le eden, medtem ko bi bili koalicijski listi lahke pravzaprav vsi izšli.

Stavka se širi in batise je, da bo koncem tedna že splošna. Več manjših tiskarn se je pridružilo stavki. Soc. dem list „Nepszawa“ je prinesel huj skajoč članek, v katerem grozi imetju in ustavi. Vsled tega je bil list zaplenjen in proti njemu uvedeno kazensko postopanje. V velikem Varaždinu se stavkujočivrdli v redakcijo glasila koalicijske stranke in ondivserazdrli.

Sinoči so se vršila pogajanja v Budimpešti med lastniki tiskarn in stavci. Stavci zahtevajo, da ne smejo listi več pisati proti splošni in enaki volivni pravici in da ne smejo več žaliti delavcev. Vsi listi razun 4 so se udali. Zato bo stavka merda končana kmalu.

Volivna izprememba.

„Slovenska korespondenca“ poročajo, da namerava več članov desnice v gosposki zbornici izstopiti iz kluba in esnovati lastno stranke, ker niso zadržljivi s stališčem, ki ga je zavzela stranka v zadevi splošne volivne pravice. Češki klub je izjavil, da je za splošno, enako in direktno volivno pravico, a zahteva tudi da ugodni vladni znanim češkimi zahtevam. Tržaški namestnik knez Hohenlohe je došel včeraj v državni zbor, kjer se je posvetoval v zadevi volivne preosnove z Gautschem in z ministrom za notranje stvari. „Prager Tagblatt“ poročajo, da namerava vlada uvesti splošno volivno pravico tako, da bodo imeli pravico do volitve oni, ki so dve leti v de-tičnem kraju. Vlada je baje zelo upoštevala zahteve krščanskih socialcev v zadevi volivne preosnove. Na Moravskem nameravajo urediti volitve po narodnem katastru, ne pa na Češkem.

Nameravani odstop poljskega ministra dr. Pietaka.

V včerajšnji seji poljskega kluba sta se resno sprla poljski minister dr. Pietak in poslanec vitez Kajlovski. Minister je izjavil, da hoče odstopiti. Klub je sicer takoj izrekel ministru zaupnico, a ni gotovo, če bo Pietak s tem zadovoljen.

Zasedanje deželni zborov.

Iz Inemesta poročajo, da namerava Gautsch sklicati v zasedanje 6. januarja p. l. tirolski, češki in moravski deželni zbor. Voditelji raznih strank izjavljajo, da je sklicanje tirolskega deželnega zbora toliko časa brezuspešno, dokler niso spozumljene deželnozbornske stranke v zadevi volivne preosnove. Deželni glavar dr. Kathrein poizkuša posredovati, a se se pogajanja razbila.

Splošna in enaka volivna pravica na Hrvaškem.

Zagreb, 6. decembra. Vlada je odredila, da se volivne liste za sabarske velitve za l. 1906 sestavijo na podlagi starega volivnega reda. Iz tega sklepajo listi, da Hrvaška še ne dobi splošne in enake volivne pravice.

Proračunski odsek državnega zbora

je, kakor se nam z Dunaja brzojavlja, z veliko večine sprejel polletni proračunski provizorij. Na vprašanja Bärnreitherja in Derschatta je izjavil ministrski predsednik, da v dovoljenju proračunskega provizorija ne vidi pooblastila prispevati s tem k skupnim državnim potrebam, ako se do konca leta v tem oziru ne store veljavni delegacijski sklepi ali ako ne dobi do konca leta dovoljen skupni proračunski provizorij. Prispevke k skupnim državnim posojilom bi avstrijska vlada dala le v obliki posojila, a še to le v slučaju, če bi Ogrska tudi izvršila svoje obveznosti. V tem slučaju bo vlada v kaki obliki poiskala dovoljenja parlamenta za to, kar je storila. Tudi od delegacij dovoljenih kreditov je dalo te nevelike predujeme za neodložljive potrebe in to tudi samo v toliki meri, kakor Ogrska. Večina govornikov je vzela izjave ministrskega predsednika na znanje.

Splošna in enaka volivna pravica v italijanskem državnem zboru.

Italijanska zbornica je vzela na znanje predlog o splošni volivni pravici, po katerem naj bi volili tudi analfabeti, ženske in tuji pedaniki Italijani, ki stanujejo v Italiji.

Zahteve Litavcev.

Podobno kakor Poljaki, stremé tudi Litavci za popolno avtonomijo. Skupščina veljakov v Vilni je poslala na peterburško vlado sledeč program: 1. žele Litavci svoje staro historično kraljestvo, ki obsega sedanje okraje, Vilna, Kovno, Grodno, del Kurlanda in k Poljski šteti okraj Sivalky. s popolno avtonomijo, če tudi pod rusko nadoblastjo; 2. se mora sklicati v Vilni skupščina za določila; 3. mora biti proglašena splošna volivna pravica brez narodnega ali verskega omejevanja, kakor tudi popolna preostost vseh prebivalcev; 4. mora za slučaj, da bi dobila Poljska avtonomijo, k Poljski spadajoči a od Litavcev naseljeni okraj Sivalky pripadati Litavcem; 5. si pridrže Litavci sami pravico za eventualno združenje s Poljsko.

Nemčija v skrbeh za mir.

Včeraj je razpravljala nemški državni zbor o mornariški predlogi, o preosnovi državnih financ in o novih davčnih zakonih. Državni kancler Bülow je tožil, kako neizmerno hitro so narasli nemški državni dolgovi, na 3inpol milijarde. Poslanec katol. centra Fritzen je izražal upanje, da se zboljšajo razmere nasproti Nemčiji na Angleškem. Rekel je, da Nemci niso ljubosumni na angleško trgovino, naselbine in na nemško brodoge, a pričakujejo da tudi Angleži ne postanejo ljubosumni na Nemčijo. Nato je imel državni kancler Bülow velevažen govor. Rekel je, da je pričakovalo časopisje od njega velikih odkritij. A državnik ne more v vsakem trenutku razpravljati o zunanem položaju in osebno ne, če ta ni dovoljen in če se je nevolja komaj polegla in je pričakovati novih nesporazumljenj. Računati moramo, je rekel, z velike nenaklonjenostjo angleškega javnega mnenja proti nam. Sele zadnji čas je uvaževati ugovore resnih krogov proti angleškemu javnemu mnenju. Taka znamenja o izboljšanju razmer pozdravljam in bi rad imel, če bi bil to začetek do sporazumljenja dveh enakovrednih kulturnih narodov. V nadaljnjem govoru je naglašal da ne vidi v zbližanju Italije in Francoske nikake nevarnosti za trozvezo. Italija je v trozvezi ne iz sentimentalnosti, marveč zato, ker ji koristi. Med Italijo in Nemčijo ni nesporazumljenj, kakor tudi ne med Avstro-Ogrsko in Nemčijo. Pač so nastala nesporazumljenja med Avstro-Ogrsko in Italijo, a posrečile se je še vedne z obojestransko dobro volje poravnati nasprotstva. Naglašal je nato koristi, ki jih ima Italija v trozvezi in naglašal, da je trozvezi namen vzdržati v Evropi mir in ravnotežje in izjavil, da ostane Nemčija zvesta trozvezi. Pristavil pa je: A kljub temu mora biti Nemčija tako močna da lahke vztraja v sili tudi brez trozveze in lahko sama brani svoje stališče v najhujšem slučaju.

Iz tega sledi da se Nemčija boji vojske. Mogoče pa Bülow le zato tako straši, da bi omehčal trde glave nemških državnozbornskih poslancev, ki se upirajo dovoliti cesarju Viljemu, da bi pomnožil mornarico.

Konflikti na Japonskem.

Tokio, 6. decembra. Radi hudega spora med naučnim ministrom in cesarskim vseučiliščem je danes osem profesorjev podalo demisijo. Zdi se verjetno, da se razburjenje, ki je v zvezi s to stvarjo, razširi in da utegne omajati položaj ministrstva.

Atentat na španskega kralja.

Pariz, 6. dec. Blizu Montpelliera so orožniki aretovali moža, ki je v začetku dejal, da se imenuje Morales; ko je bil pa natančno zaslišan, je izjavil, da se imenuje Aleksander Farras, ki so ga dolgo časa iskali, in ki je v noči od 31. maja na 1. junija izvršil atentat na španskega kralja Alfonza.

Mednarodni spor s Turčijo.

Iz Carigrada poročajo, da je res odebri-la Turčija finančno kontrolo v Mak do-niji. Poverjenikom evropskih velevlavstij bo pridelen tudi turški komisar. Baje je ome-gočeno sporazumljenje, zato že danes zapusti mednarodne brodoge turška merja. S tem poročilem pa se ne vjema neke dunaj-sko poročilo, ki naznanja, da je ukazal cesar, naj be pripravljena za službo terpe-dovka „Pelikan“. Za „Pelikanovega“ povelj-nika je imenovan fregatni kapitan Grinzen-berger.

Iz Carigrada poročajo, da ni hotel turški vojni minister Rici paša podpisati sklepa turškega ministrskega sveta, ki mu je bila posledica dopis velevlavstij, da Turčija sprejme finančno kontrolo v Makedonji.

Dnevne novice.

Slovensko - nemška zveza žaluje. V poznih nočnih urah se včasih sreča kak samotni posameznik, naslonjen ob kamen, ki sam sebi nekaj dokazuje ter se zmerja za budalosti svojega življenja. Tak mož je včeraj napisal uvodni članek v „Slovenskem Narodu“. Doslej je „Slovenski Narod“ pisal: „Oločnemu in spretnemu nastopu naprednih poslancev se je posrečilo, v deželni zboru prepričati vse nakane klerikalcev. Klerikalci so osramočeni in ves svet se smeje njihovi nesposobnosti in nerodnosti“ itd. Včeraj pa je nenkrat pozabil na vse to. Kakor je izgubljeni sin sedel in začel premišljovati, tako tudi „Narodov“ člankar sinoči piše: „Razprave deželnega zbora niso napravile na pristaše naredno-napredne stranke posebno dobrega vtiska.“ In zakaj ne? Ker — pravi glasilo nepremagljivega Žaneta — „nastop naredno-napredne stranke v deželni zboru ni bil srečen“. Radovedni smo bili, kaj je našel graje vrednega liberalni general na sebi in na svoji mali četi. Tri stvari, strašne in grozne: 1. Nazivanje „katoliško-naredna stranka“ mesto klerikalna je bilo preostentativno; 2. neki liberalni govornik je storil celo neodpustljivi greh, da je dr. Susteršiča devotno tituliral „častiti načelnik katoliško-narodne stranke“; 3. kranjski liberalci so glasovali za slovenski zapisnik, namestu da bi bili držali s svojimi nemškimi zastopniki. Kakor znano, dr. Tavčar in dr. Ferjančič nista glasovala za slovenski zapisnik, in zdaj se berejo od slovensko nemške zveze leviti enim liberalcem, ki so prelomili zvezine pogoje. „Slovenski Narod“ zmerja liberalne poslance, da so glasovali s katoliškonarodnimi in s tem pustili, da se je „zabil klin razdora med narodno-napredne poslance in med veleposestnike“. To je bila stvar, ki skeli in peče Tavčarja in Schwegla. Zato se zdaj pritožujejo, da nastop liberalcev ni bil srečen! Hkrati pa se že vihti zopet bič terorizma nad onimi liberalci, ki si žele slovenske večine v kranjskem deželni zboru. „Slov. Narod“ piše: Da bi med obema slovenskima strankama prišlo do sloge, ki jo razni jokavi psevdopolitiki žele in pričakujejo, o tem ne more biti govora, to je docela izključeno! Take se diktira v „Narodu“, in vi pristaši liberalne stranke, ki vas zmerjajo, da ste „jokavi psevdopolitiki“, ali se boste vi dali še dalje terorizirati? Keliko časa boste še vkljeni v verigah „Narodovega“ terorizma? Doklej boste še delali tlako slovenske nemški zvezi? Skrajni čas je, da se „jokavi psevdopolitiki“ zdramijo od odločnega dejanja. Slovenska ljudska stranka je tu! Vsi, ki mislijo in čutijo pošteno slovensko in so siti brezplodnega liberalnega boja, najdejo v njej svoje mesto. Zato pa pustimo jokati to klavrno zvezo in dvignimo visoko poštenu in neomadeževani prapor slovenskega ljudstva! Proč z zvezo, živela Slovenska Ljudska Stranka, ki naj ustvari slovensko večino v deželni zboru!

Volilna reforma za ljub. občinski svet je stvar, ki se je „Narod“ ne upa niti dotakniti. Izgovarja se, da še nima načrta v rokah. Sramota za dnevnik, ki je tako slabo informiran! Dalje pa pravi, da toliko časa sploh nič o tem ne piše, dokler ne odloči občinski svet. Ubožno izpričevalo za list brez idej, brez misli in samostojnosti! Niti o take važnih stvareh, kot so volilne reforme, nimajo nobenega prepričanja ti žurnalisti in politiki, ki ne znajo sploh več o drugem pisati, nego o kanceliparagrafih. Breznačelnost in prava špisarska omejenost vlada v liberalni stranki take, da se njeni časnikarji svoje popolne nevednosti niti več ne sramujejo priznati. Res ne vemo, kdo je zdaj bolj zaveden? Ali „Narod“, ali pa socialna demokracija svojim Tokanom, ki pravi, da bi razgovor o volilni reformi v občinski svet delavcem škodoval. Poznamo tiste tajne, ki so spravile socialno demokracijo take hitre ob vso odlečnost in jih bomo privlekli brezobzirno na dan!

Shod delegatov državnih slug je bil v nedeljo na Dunaju. Delegati so zastopali 10.000 drž. slug. Deputacija drž. slug je bila v torek pri ministrskem predsedniku Gautschu, ki je obljubil zahtevam delema ugoditi. Izjavil je, da se mu zdi nepravilno, da morajo sluge 20 let in še dalje biti v četrtem plačilnem razredu, aktivitetna doklada se vstojte v penzijo in je rešitev te težke jako blizu. Odrekel je pa, da bi bili sluge po enoletnem službovanju že definitivni, pač pa bo preučeno vprašanje o razmerju avanziranja.

Umeščen je bil včeraj, dne 6. decembra na župnijske Peče č. g. Josip Žagar, doslej ondi župni upravitelj.

„**Edinost**“ pove svojo misel vedno nazadnje in ponavadi tudi najneumneje. „Slovenska Ljudska Stranka“ jej ni všeč zaradi imena; ljudsko ime jej ni všeč, ampak le narodno. Da obsega „Slovenska Ljudska Stranka“ tudi naš narodni program, jej menda še ni znano. Naravnost se pa laže „Edinost“, ko piše, da je poslanec Suklje razžalil v svoji napitnici Slovence, ko je baje rekel: „Kaj bodo Slovenci pečenjali petem, ko jim ne bo treba več braniti narodnosti?“ Tega pa Suklje ni rekel. On je kazal v svoji napitnici na veliki narodni in gospodarski program „Slovenske Ljudske Stranke“ ter je z njim primerjal liberalne nasprotnike, ki vedo le par fraz, o pozitivnem delu pa ne razumejo ničesa. In pri tem je rekel: „Taki politiki, kakor je n. pr. dr. Ferjančič, bi bili najneumnejši, če bi dosegli Slovenci narodno enakopravnost, ker potem ne bi vedli ničesa več govoriti.“ To je vse kaj drugega, nego piše „Edinost“ in pričakujemo, da „Edinost“ svoje neresnično poročilo popravi. Kak slovenski list je „Edinost“, se pa vidi iz tega, da v poročilu iz državnega zbora le mimogrede omenja veliki govor Sukljeta za splošno in enako volilno pravico, puhta izvajanja Laha Lenassija pa popisuje na dolgo in široko.

„**Naša moč**“ izide zaradi praznika v soboto. Obsegala bo 8 strani. V prihodnje se bo strogo skrbelo, da izide list točne vsak petek tako, da ga bodo imeli naročniki že v soboto v rokah. Lista ne nameravamo pošiljati vpogled. Kdor se zanima za socialne delavsko gibanje, naj se blagovoli sam naročiti — Uredništvo in upravništvo „Naše moči“ je v Kopitarjevih ulicah št. 2.

— **Gibanje med poštini uslužbenci.** Zborovanje poštinih pomožnih uradnikov, katerega so se udeležili delegati iz cele Avstrije, je bilo jako burno. Referent Mayerlechner je povdarjal, da se sedaj še ne misli na pasivno resistenco, da pa se jo lahko izvrši, če bi se jo hotelo. Poštinih uslužbencev ne pomire prej, predno se jim ne dá pravica. Drugega referenta Zwölferja zborovalci niso pustili govoriti naprej, ker je izjavljal, da ima uradnik tudi dolžnosti, zato naj ne zahteva samo pravic. Tretjega govornika Malzla je vladni zastopnik prekinil, ker je izjavljal, da vlada za poštne uslužbence nima denarja, pač pa za topove in za večnjo v Egejsko morje. Referent Danner je izjavljal, da se poštarji sedaj menjujejo le po protekciji. Referent Bryda je govoril proti ostroštim penzijskih določil. Višji poštini svetnik Hofer je nato izjavil imenom vlade, da je vladna resna skrb za vzeti se za zboljšanje poštinih uslužbencev. Zagotavljal je, da se bo vlada na vse upravičene želje ozirala ter tudi na to, da sukcesivno poštne uradnike s skušnjami dá v urad. status. Gdđ. Ida Mayer se je v imenu sekcije uradnic izjavila, da bodo poštne uslužbenke solidarno postopale s svojimi moškimi kolegi. Nato je bila sprejeta resolucija, ki obsega zahteve, katere smo v „Slovincu“ že pred dnevi priobčili. K resoluciji je bil sprejet dostavek da morajo te zahteve biti sprejete zadnji čas do Božiča t. l. ker sicer store poštini uslužbenci nadaljne korake. Z ozirom na zahteve poštinih uslužbencev je javil vodja trgovskega ministrstva grof Auersperg, da bo vladi na ta način mogoče jim ugoditi da zviša poštne pristojbine. Kake vrste bode zvišanje poštinih pristojbin o tem se minister ni izrazil. O tem se v trgovskem ministrstvu že nekaj časa študira. Čuje se, da se hoče znatno omejiti oprostitve od pristojbin v poštnem in brzojavnem prometu, zvišati hoče baje porto za razglednice od 5 na 6 vinarjev, uvesti hočejo prisilne receptise pri brzojavkah, kar bi znašalo pri eni brzojavki 10 vinarjev. — Deputa-

oija državne zveze poštarjev je bila včeraj pri raznih poslancih in prosila, naj se uredi tudi razmere poštarjev.

— **Slovak Pavel Mudron** ob obhaja danes, 7. grudnia, svojo sedemdesetletnico in obenem petdesetletnico svojega narednega delovanja. Od l. 1855. torej pol stoletja deluje že g. Pavel Mudron kot Slovak in Slovan v korist zatiranih Slovkov. Kdor vé, da Slovake narodno prebujati se pravi tudi obenem trpeti, mora občudovati g. Mudrona, ki še zdaj v svojem 70. letu neutrudljivo stoji v vrstah narodnih slovaških delavcev. P. Mudron se je porodil 7. grudnia 1835 v Cibravskem Vrbevu, študiral je v Sčavnici in Požunu gimnazijo, petem dve leti j us v Požunu in dve leti na Dunaju. L. 1862. je odprl odvetniško pisarno v Turč. sv. Martinu, postal je ustanovitelj „Slovaške Matice“, obeh slovaških gimnazij, predsednik konsorcija „Narodnih Novin“, predsednik „Slovaškega Spevokola“ itd. itd. Slovaške „Nar. Noviny“ o njem pišejo: „Njegovih prsij ne krasijo odklovanja, njegova hiša ni polna zakladov, toda on sam, vsako leto njegovega življenja, je odklovanje in zaklad za slovaški narod“. — Mučeniku za slovaško in slovansko stvar od srca kličemo: „Se mnogo let!“

— **Za gostilničarje.** V zadnjem času se je reševalo zopet vprašanje, če je gostilničarju dovoljeno prodajati na takih lokalih, ki v koncesiji niso omenjeni. V tej zadevi se je določilo, da sme gostilničar razširiti svoje obrt samo po tistih krajih ki se drže koncesioniranega lokala ali pa so od njega samo s cesto ločeni. Za nov in popolnoma ločen lokal pa mora preskrbeti vsak gostilničar posebno koncesijo.

— **Srbsko posojilo.** Iz Belgrada poročajo, da je bil izdan včeraj nađrt o novem posojilu, ki znaša 70 milijonov dinarjev. S tem denarjem bi se vojska na novo oborožila in bi se zgradile nove železnice.

— **Podraženje usnja.** Iz Čaškega poročajo, da so podražili usnjarski tovarnarji usnje, in sicer pri 100 kg. za 40 kron.

— **V goriškem osrednjem semenišču** so se vršili dne 5. in 6. decembra psmeni in ustni izpiti za obe stolici bibličnih věi. Za stari zakon se je eglasil g. dr. Andrej Pavlica, stolni vikar v Gorici; za novi zakon g. dr. I. Tarlae, suplent v semenišču, dr. I. Meizlik, župnik v Pertolah, dr. Anton Mechia, stolni vikar v Trstu ter Josip Ličan, knez nadškofjski tajnik v Gorici.

— **Smrtna kosa.** V Gorici je umrl g. Jos. Candolini, upokojeni stotnik. — V Smarjah pri Ajdovščini je umrl g. Adolf Kodrič, posestnik, star.

— **Jugoslovanska čitalnica.** V Belgradu so osnovali „Jugoslovansko čitalnico“, kjer bodo na razpolago vse jugoslovanske novine.

— **Zadavil je svojega osemletnega otroka** na Dunaju delavec Jožef Wendra. Izjavil je, da je storil to vsled tega, ker ni mogel dobiti dela. Hotel je tudi sebe obesiti, a vrv se mu je dvakrat utrgala.

— **Adventni sejem v Novem mestu** dne 5. t. m. je v kljub čmrika-vemu vremenu vseskozi dobro uspeval. Prignalo se je 2000 prašičev, 1200 goveje živine in 68 konj na sejmišče; kupčija je bila zelo živahna in ker je bilo več tujih kupčevalcev, prodalo se je mnogo vagonov živine tudi na tuje kraje. Prašiči so postali občutno dragi; cena jim je poskočila od 43 na 48.

— **Davica v Jurki vasi.** Včeraj je umrl v kandijsko bolnišnico prinešeni na davici zboleli otrok iz Jurko vasi.

— **Za dijake na srednjih šolah.** Poslanec katol. stranke na Moravskem in član „Slovaške zveze“, konzistorijalni svetnik dr. Stojan je posredoval pri naučnem ministrstvu, naj se da dijakom srednjih šol 23. t. m. prosto, da bodo mogli dijaki biti že v nedeljo pred svetim dnevom doma. Naučni minister je izdal odlek deželni školskim svetom, da bo sobota 23. presta pouka. Gotovo bode vsem s tem jako ustreženo.

— **C. kr. skladišča proste luke v Trstu** so zopet sprejela promet za Trst prosto luko. Sprejema in odpešila se od danes naprej vsakovrstno blago za Trst prosto luko južne in Trst prosto luko c. kr. državne železnice. Izvzete so le pošiljave lesa za Trst c. kr. državne železnice, kojih sprejem ostane še ustavljen.

— **Ogenj** je vpepelil 6. t. m. posestniku F. Grozniku na Velikem vrhu hišo in hlev. Vztrajnemu naporu sosedov se je zahvaliti, da ni pogorela cela vas. Vnel se je baje na izbi shranjeni pepel. Previdnost ni nikoli preveč! Gospodar je zavarovan.

— **Vinski semenj v Krškem.** Pri včerajšnjem vinskem semnju v Krškem se je razprodalo blizu 1000 hektolitrov vina.

Producentev je bilo prav veliko, manj pa kupcev. Vina so sedaj kupili: Josip H. Haer, Ignacij in Oton Guzelj. Fr. Prelesnik in Minka Kalan, vsi iz Skofje Loke; Jernej Grad iz Dragomelj, J. Thaler iz Zelenikov, Al. Žlajpah iz Velike Loke. Fr. Dolžan iz Radovljice, ter Antenija Zajc. Val. Mrak, J. Spunt in J. C. Juvančič iz Ljubljane.

— **Sander Gjalaki** je napisal nov historičen roman „Za materinsku riječ“, slika iz l. 1848.

— **Na državnih železnicah** se znižajo cene za društvena potovanja in sicer pri 300 osebah za 40–50%, pri manjših družčinah pa za 20–30%.

— **Kočevar se je obesil.** Kočevarja Jonkeja, ki se je bil izgubil, je našel delavec Pözl v Celovcu obesnega in mrtvega.

— **Prodaja mleka po železniških restavracijah.** Po železniških restavracijah se bo po naročilu poljedelskega ministrstva prodajalo mleke in mlekarski izdelki. V ta namen treba da se mlekariji dogovore z restavraterrji o dovozu svežega blaga.

Stajerske novice.

š **Divje koze.** V Vošlincih je pred enim tednom izsledil gozdar R ü p s o h e l divjo kozo, ki jo je nato ustrelil lovec Te p p e i. Isti dan je bila v celjski ekolici ustreljena druga divja koza.

š **Sprla** sta se v Storeh pri praznovanju gedu sv. Barbare rudekopa G o r š e k in H u d e c. Goršek je Hudca sunil z nožem v bedro. Zdravnik je obvezal rano Hudcu, orožniki so pa vzeli Goršek-a, ki je bil zaprt skupaj že 5 let radi ubeja in težke telesne poškodbe.

š **Morileo — alkohol.** V nedeljo se je črevljar Ignacij Gorjup iz Skofje vasi tako napil žganja v neki gostilni v Vojniku, da se ni mogel premakniti z mesta. Ko so ga zvečer spravili iz hiše, se je pred hišo vlegel na klop in zaspal. Ko so ga zjutraj hoteli peklicati, so videli, da je mrtev. Umrj je že pred več uram.

š **Poslanec Berks** in tovariši so včeraj interpelirali radi postopanja oblasti proti nekaterim posestnikom na Vidmu, ki so bili no krivem obdolženi požiga.

š **Zopet uboj.** V okolici mariborski je neki Sivšek napadel na cesti posestnika Teichmeistera ter ga pobil s steklenico za pivo na tla, ker mu je Teichmeister branil razmerje s svojo hčerjo. Upanja ni, da bi Teichmeister ostal pri življenju. Sivška so aretirali.

Najnovjše iz Rusije.

Osrednja zveza poštinih in brzojavnih uslužbencev je obvestila vse stavkajoče poštne in brzojavne uslužbenke, da bodo izpolnjene vse zahteve Witte je z vsem zadovoljen, le Durnovo nasprotuje. Peterburški stavkjuči uslužbenci so zato izdali oklic na prebivalstvo, naj jih podpira. A prebivalstvo nasprotuje stavki. Lastniki bank so izjavili, da hočejo zapreti banke, če ne končajo stavke. Brzojavne žice ne poslujejo več za državne in trgovinske razgovore, marveč razpolagajo z brzojavom le še delavski odbori. Neka gospa v Peterburgu je hotela obvestiti svoje moskovske sorodnike v Peterburgu, da ji je umrl mož, a brzojavka ni bila odposlana, da si sta posređevala Witte in minister za notranje stvari. A ko se je obrnila na delavski svet, je ta takoj ukazal, naj se odpošlje brzojavka.

Peterburška vojaška posadka je še vedno nezadovoljna. V Viborgu se je pridružil zahtevam 7. flaskega polka tudi 8. polk.

Vojaški upori v baltiškimi provincijah imajo bolj in bolj značaj splošne revolucije. V Petregradu raste število stavkjučih. Stavka železničarjev se širi. Zadnje dni se opaža tudi gibanje med moštvo 8. 14. in 18. mornarskega polka. Nekateri vesti trdijo, da se je v Kronštadtu upor ponovil. V Kišnevu so bili zopet veliki nemiri proti židom. V Kijevu je zopet mir.

Vseh brezposlenih delavcev v Peterburgu je sedaj 28.000.

Belgijski finančni trg ima vsled padanja vrednosti ruskih državnih in industrijskih papirjev izgube 450 milijonov frankov.

Ljubljanske novice.

lj **Koncert v Unionu.** Jutri zvečer se vrši koncert društvene godbe v hotelu „Union“. Začetek ob 8. uri zvečer.

150 rojstni dan Antona Linharta. V ponedeljek, dne 11. t. mes. bo 150 let, odkar se je narodil v Radoljici na Gorenjskem prvi slovenski narodni dramatik in odlični kranjski zgodovinar Anton Linhart, čegar igri „Županova Micka“ in „Veseli dan“ ali „Matiček se ženi“ sta še danes sveži in zanimivi. Kot zgodovinar in slov.

pisatelj bi bil Linhart zaslužil, da se vzdaja v njegovo rejstno hišo spominska plošča, ki bi kazala slovensko hvalečnost! V terek, dne 12. t. m. se vrši v proslavo Antona Linharta v dež. gledališču slavnostna predstava. Uprizori se „Predigra“ in „Poigra“ dr. Josipa Vošnjaka ter med njima Linhartova predelana „Zupanova Micika“, veseloigra v 2 dejanjih s petjem. V predigri in poigri nastopijo Anton Linhart, Valentin Vodnik in Žiga Zois, ter razne odlične osebe, ki so kot navdušeni diletantje l. 1789. predstavljale „Zupanovo Miciko“. Vsa igra je izšla v 20 zvezku A. Gabrščkove „Taliije“, ki se dobi pri L. Schwentnerju. Pri tej slavnostni dramski predstavi svira godba Vodnikove in razne stare narodne pesmi. Igralci in igralke nastopijo v starih, zgodovinskih kostumih iz l. 1750-1790. Sodeluje moški in ženski zbor.

Ij Soštanjska narodna godba ima danes zvečer v hotelu „Lilija“ koncert z naslednjim sporedom: 1. Fr. Wagner: „Achilles“, koračnica c. in kr. 87. pešpolka. 2. Suppé: „Dichter und Bauer“, overtura. 3. Jaksch: „V mornarskih krogih“, valček. 3. Czibulka: „Nocturno“, pesem. 5. Leibold: „Hrvatski dom“, veliki podpuri. 6. „Pozdrav iz daljave“, polka s kornet-solo. 7. Lecher: „Pfeiflied“, pesem iz operete „Fühlingsluft“. — Pol ure odmora — 8. Meyerbeer: „Fackeltanz“. 9. Vikt. Parma: „Caroline Amazonke“, podpuri. 10. Gleisner: „Gazela“, galop. — Jutri, v petek, priredi soštanjska godba istotam dopoldne ob pol 10 uri koncert z naslednjim sporedom: 1. „Topničarska koračnica“. 2. Adam: „Straž kralovny“, overtura. 3. A. La Guardia: „Na zalivu Neapolja“, valček. 4. Leutner: „Pestiljon-polka“. 5. Leibold: „Hrvatski dom“, venček slovenskih in hrvatskih pesmi. 6. Ludvik: „Slovo vojščaka“, pesem. 7. Razni komadi za namček. — Vstopnina 30 h. — Zvečer ob 8. uri: 1. „Hornik-Marsch“, koračnica, 2. Suppé: „Leichte Kavallerie“, overtura iz enake operete. 3. Parma: „Pozdrav Gorenjski“, valček. 4. Parma: Arija iz opere „Ksenija“. 5. Kerun: „Vaška cvetka“, mazurka. 6. Zickff: „Romaneska“, fantazija. 7. Leutner: „Postiljon-polka“, kornet solo. 8. Muhovič: „Slovenec in Hrvat“, venec slovenskih pesmi. 9. Waldteufel: „Mladeniški sen“, valček. 10. Keschat: Varijacije koroških narodnih pesmi. — Mnogo komadov za namček med točkami. — Vstopnina 60 h. — Godbo je kritika pri njenem nastopu v Mariboru in Celju izredne pohvalila.

Ij Vsed telesne poškodbe je umrl v vojaški bolnici Konstantin Gramada, vojak, star 21 let.

Ij Kazenske obravnave pred ljubljanskim okrajnim sodiščem. Z revolverjem je streljal. Franc Mihelič, gostilničar v Ljubljani, je hotel na poseben način proslaviti praznik za splošno veljavno pravico. V torek 28. t. m. se je na vse zgodaj nalezal raznega žganja in vina. Opoldan je šel Mihelič po sv. Petra cesti ter je kar naekrat ustrelil v okno hiše g. Tratnika, pri katerem so bili navzoči dijaki in je bila velika nevarnost da bi nastala kaka večja nezgoda. Ubiti sta bili tudi dve šipi. Sodišče je danes obsodilo Fr. Miheliča na 100 K ali 10 dni zapora, obenem zapade tudi njegov revolver sodnji, ker ni imel orožnega lista.

Ij Nemškutarjenje v slovenskem gledališču. Iz vrst gledalških obiskovalcev se nam piše: Garderoba na levi strani balkona eskrbuje neka ženska, ki ne zna ali pa neče znati slovensčine. Govori vedno le nemško. To vzbuja splošno nevoljo in kazi naredni značaj slovenskega gledališča. Naj se ta ženska odpravi!

Ij Nesreča. Včeraj je padel v Kočevju premozar Franc Vesel tako nesrečno, da si je zlomil desno roko in se je tudi na obrazu močno poškodoval. Pripeljali so ga v deželno bolnišnico.

Ij Čegavo je kolo? Pred par meseci sme pod tem naslovom poročali, da je bil izročil meseca avgusta nek gospod postreščku kolo. češ, naj ga odda hišniku v „Narodnem domu“, ponj bode pa že sam prišel Ker se pa le ni nikdo oglašil, se je kolo spravilo na magistratu. — Sedaj se je zglasil lastnik kolesa in po obveščanju južne železnice, se je dognalo, da je to isto kolo, katero je lastnik pogrešal že od meseca avgusta. Kolo je bilo menda pomotoma pripeljano v Ljubljano.

Ij Tatvina. Natakariči Mršiji Dermeljevi se bili včeraj ukradeni iz kuhinje novi črevlji, vredni 11 K. Tatvina je sumljiva neka kmečka ženska.

Ij Zastoj se je napil sinoči delavec Janez L. v r. i. c. iz Loškega poteka v

neki gestilni na Dunajski cesti. Ker je pa tako uživanje pijače prepovedano mora sedaj Lavrič zaužetk z zaporem pokoriti.

Ij Petdesetletnico službovanja v eni in isti rodbini je praznovala te dni Jerica Oblak, služkinja v Ljubljani. Gotovo redke slučaj!

Ij Izgubil je nekde obesek od zlate verigice na poti iz „Uniena“ na Radeckega cesto št. 2. Kdor ga je našel, naj ga odda v isti hiši pri čevljarju g. Majcetu.

Ij Javna vinska pokušnja v tukajšnji učelni vinski kleti je nečej od 7. do 9. ure.

Razne stvari. Najnovejše.

O starostnem zavarovanju delavcev je francoska zbornica odobrila 1. člen dotične predloge. Delavec bo deležen starostnega zavarovanja, ko dopolni 60 let.

Strop se udrl nad vlaki. Na postaji Cbaring-Cross na Angleškem se je vrila visoka streha, pod katere vozijo vlaki semintja. Škoda je ogromna. 28 delavcev je ranjenih, 4 so mrtvi, sedem jih še pogrešajo. Eno gledališče v bližini se je podrl.

Grški kralj na Dunaju. Včeraj je prišel na Dunaj grški kralj Jurij. Kralj je prišel sicer „inkognito“, a pravijo, da se snide s cesarjem in z grefom Geluchewskim.

Spijonska afera. V Rimu je prijet zaradi veleizdaje poštni uradnik Mentenegro, ker je prodal važne vojne načrte.

Ljubavna tragedija. V Mitrovici se je zastrupil v družbi svoje ljubimke vojaški zdravnik dr. Oskar Liška. Zdravnik je umrl, dekle živi.

Dva trgovska pomočnika zgorela. V prodajalni Oskarja Kleina v Temešvaru je nastal ogenj in uničil vso hišo. Dva pomočnika sta zgorela.

Henrik Senkiewicz na poti v Stokholm. Iz Lvova poročajo, da je odpotoval Henrik Sienkiewicz v Stokholm, kjer mu bo izročil kralj Oskar noblovo ustanovo.

Učitelji ustavili pouk. Učitelji Gönitzbanyaerske drž. obrtne šole so s ezirom na draginje zahtevali zvišanje plač. Ker ni bilo prošnji ugodeno, so ustavili učitelji pouk.

Influenca. Na Angleškem se pojavlja influenza v novi obliki. Bolniku se samo nekoliko zviša temperatura, za to pa trpi grozne živčne boli.

Telefonska in brzoljavna poročila.

Jesenice, 7. dec. Župan še ni razpisal volitev. Cuje se, da ga terorizirajo liberalni Schreyevi privrženci. Med volivci raste razburjenje, bati se je demonstracij proti županu in tistim, ki ga šuntajo, da volitve zadržuje.

Dunaj, 7. decembra. Iz Saratova je došlo poročilo, da je bivšega ruskega vojnega ministra Saharova dne 5. t. m. ustrelila neka ženska. Ke so jo prijeli, je izjavila, da je izvršila obsodbo revolucionarne stranke.

Dunaj, 7. decembra. Italijanski poslanci obravnavajo z vlado pod katerimi pogoji umakneje svoje nujne predloge. Italijani zahtevajo vladnega dovoljenja, da sme tržaška mestna občina na svoje stroške zgraditi poslopje za laško vseučilišče v Trstu in da se stroški za vzdrževanje vseučilišča pokrijejo iz privatnih zbirk.

Dunaj, 7. decembra. Danes ob 1. uri se je zopet pričela seja drž. zbora. Wolf je interpeliral ministrskega predsednika radi brzoljavke nadvojvoda Frana Ferdinanda katoliškemu shodu in vprašal, če bo vlada preskrbela, da vladar nadvojvode posvari, da kot prestolonaslednik ne sme podpirati stremljenj, katere smatra del prebivalstva za nasprotno „najvišjim idealom“ in da se opozori prestolonaslednika na „nevarnost takega početja“, katerega „odgovornosti“ naj se zaveda. Nato je prišel v razpravo nujni predlog čeških socialistov o vmešavanju avstrijske vlade v ogrsko volivno reforme. Govečila sta Choc in Fresl.

Dunaj, 7. dec. Poslanec Kathrein je bil pri cesarju v avdijenci. Cesar je obžaloval, da tirolski dež. zbor ni rešil volivne reforme.

Dunaj, 7. dec. Poljski minister Pietak ostane na svojem mestu, če mu vsi člani poljskega kluba podpišejo zaupnico.

Dunaj, 7. decembra. Deputacija židov se je danes pri Gautschu pritežila radi

zadnjega dr. Luegerjevega govora. Deputacija je izjavila, da je dr. Lueger, šef prve politične instance, zato se židje boje. Gautsch je izjavil, da danes ne more dati odgovora, da pa v kratkem odgovori na tozadevno danes stavljenjo interpelacijo.

Praga, 7. decembra. „Narodni Listy“, poročajo, da je vlada vsem policijskim uradom in orožniškim poveljništvom poslala povelje, naj vsako kršenje miru takoj za duše in preprečijo vsak javni izprevod političnega značaja.

Lineo, 7. decembra. Stavci pri listu „Linz-er Tagespost“ se pričeli pasivni odpor **Gmunden, 7. dec.** V tukajšnji tiskarni je stopilo 13 stavcev v pasivni odpor, nakar so bili vsi stavci odpušteni. Delo je ustavljeno.

Budimpešta, 7. decembra. Stavka stavcev je končana. Danes zjutraj so zopet izšli vsi listi.

Budimpešta, 7. decembra. Jutri odpotuje Fejervary zopet na Dunaj, da zasliši cesarjevo odločitev. Upati je, da se do tedaj posreči Lucassu pogajanja srečno izvesti.

Serajevo, 6. decembra. Vsled velike povodnji Save je mnogo slavonskih kmetov pobegnilo na bosensko stran.

Osek, 6. dec. V Brodu, zupanji, Gunji je velika povodenj. Sava vedno bolj narašča.

Carigrad, 7. dec. Semsipaša je hotel umiriti albansko ozemlje, a Albanci se zmagali in povzročili Turkom velike izgube Semsipaša je ranjen. Albanci se pripravljajo k naskoku na Prizren.

Carigrad, 7. dec. Poslaniki so izgotovili odgovor Turčiji. Upati je, da se v kratkem deseže popolno sporazumljenje s Turčijo.

Pariz, 7. decembra. Senat je pričel debato o ločitvi cerkve od države.

Belgrad, 7. decembra. Skupščini je predložena predloga o posejilu.

Belgrad, 7. decembra. Vseučiliščniki sklicujejo za jutri protestni shod proti novemu posojilu.

Peterburg, 6. decembra. Osebe, ki so se udeležile zarote proti Trepevu, so obsojene na 4 do 10 let v prognanstvo.

Pariz, 6. dec. Zveze z Rusije so skoro popolnoma pretrgane. Le par brzoljavk prihaja iz Eytkuhnaena preko Berolina.

Lvov, 7. dec. Iz Rusije je prabežalo v Krakov 8000 ljudi, mnoge je ruskih begunov po raznih gatiških mestih. Mnogi beže na Angleško in v Ameriko. V Kijevu je položaj silno nevaren. Posebno strahujejo prebivalstvo takozvane „črne čete“, ki groze z ropom in umorom. V kijevski guberniji so celi kraji v strahu pred „črnimi četami“.

Napadle so že razne hiše in v hotelu „Varšava“ vdrla v stanovanje plemškega maršala Muhanova, ki ga pa niso dobile. Nate so razbili vse pohištvo. V Kijevu so naskečili judovska prebivališča. 6000 judov je baje brez strehe in hrane. Tudi krščansko prebivalstvo nadlegujejo: „Črna četa“ zahteva od reveža po en rubelj, od premožnejših do sto rubljev odkupnine, da jih puste pri miru. Ropane dragocenosti prodajajo na dražbi.

Peterburg, 7. dec. V Odesi, Sevastopolu, Kišinevu vlada panika.

Peterburg, 7. dec. Gapon je tu. Izrekel se je proti sedanjemu hujskanju revolucionarja, češ, da ne računajo z razmerami. Govori se, da ga je vlada pridobila za pomirjenje ljudstva in da se zopet ustanove razpuščene Gaponove delavske sekcije.

Peterburg, 7. decembra. Tovarniški delavci se imeli posvetovanje. Delavci se hočejo odcepiti od svojih dosedanjih svetovalcev in vzeti svojo usede sami v roke.

Peterburg, 7. dec. Tu je bil veliki delavski shod, na katerem je govoril Gapon. Socialisti so bili prepodeni. Gapon je baje od Witteja izposloval amnestijo.

Peterburg, 7. decembra. Posadka v trdnjavi Ivangorod se je uprla ter zahteva poleg boljše hrane iste kakor uporniki v Kronstadtu in Sevastopolu. Dosedaj uperniki niso povzročili izgredov. Posadka šteje 3200 pešcev, 2000 topničarjev in 200 pijonirjev.

Voroneš, 7. decembra. Požar je udušen. Vojašnica disciplinarnega bataljona in častniška stanovanja so pogorela. Del

upornih vojakov hodi po mestu, civilni ujetniki so se udali. Jetniška pisarna je pogorela. Tudi akti so zgoreli.

Peterburg, 7. dec. Stavka poštnih in brzoljavnih uradnikov traja dalje. Uradniki se mnenja, da si z vztrajnostjo pribore vspehov. Wittte je zato, da se jim ugedi, le Durnovo se še upira. Pošta deluje kakor ravno more s pomočjo 2000 prostovoljcev iz občinstva. Poštni uradi so zastraženi. Po cestah iščejo vojaške patrolje.

Varšava, 7. dec. Predsednik delegatov železničarjev je naznanil vsem železničarjem, da je vodja organizacije samarskih železničarjev obsojen na smrt in da bo usmrčen. Pozval je vse ruske železničarje, da takoj odgovore z generalno stavko, če se smrtna obsodba do včeraj opelnoči ne prekliče. Včeraj ob 8. uri zvečer so vse postaje dobile brzoljavko žel. ministra, da je izvršitev smrtno kazni preklicana in stvar izročena drugemu sodišču. Vsled tega je za sedaj izostala generalna stavka železničarjev.

Varšava, 7. dec. Stavka poštnih uradnikov traja dalje. Vsi poizkusi napraviti zvezo z Moskvo ali Peterburgom so bili brezuspešni.

Mednarodna panorama
Ljubljana, Pogačarjev trg.

V soboto 9. dec. zadnji dan razstave:
Velezanimivo potovanje po Bosni do Črne gore.

Od nedelje 10. do sobote 16. dec. razstavljeno:
Zložni obisk Bonna
in izlet v krasno dolino Ahr.

Priznalno pismo. Na željo s tem rad potrjujem, da mi je nudil obisk panorame velik užitek. Stereoskopski prizori, ki se vidijo v obilni izbiri in izbornu izvršeni, nadomestje v eni sami seriji popolnoma najtežjo in najdražjo pot. Panorama nam pa nudi taka potovanja vsak teden. Prizori, ki jih tu opazujemo, spadajo med najdovršenejše naravne lepote in mojstrska dela človeške dlani, in sicer take reprodukcije, da bi boljših ne mogle nuditi najtočnejši opis živih slik. Obisk take panorame je torej prav mogočno sredstvo pri poduku. Zagreb 4. okt. 1904. 2503
Ivan Jamnický, prof. kralj. real. gimn.

Veliko presenečenje!

Enake prilike prilike nikoli več v življenju
500 kom. samo za gl. 1.80

1 prekrasno pozlačena, precizijska ura, idoča 36ur za kar se 3 leta jamči, 1 moderna svilena kravata za gospode, 3 komadi fi. žepnih robcev, 1 eleg. prstan za gospode s ponarenjem zlatnim kamnom, 1 dulec (ustnik) za smodke iz jantarja, 1 elegantna damska broša, novost, 1 prekrasno žepno toaletno zrcalce, 1 usnjat mošnjček za denar, 1 žepni nožek s pravico, 1 par manšetnih gumbov, 3 naprsni gumbi, vsi iz double-zlata s patentiranim zaklepom, mičen album s 39 najlep. slikami, 5 šaljivih predmetov, ki vzbujajo veliko veselost, 1 jako koristno navodilo za pisma, 20 predmetov, potrebnih za dopisovanje, in še 400 raznih predmetov, ki so v domačiji neobhodno potrebni. Vse skupaj s uro vred, ki je sama tega denarja vredna, velja samo 3 marke. — Razpošilja proti poštnemu povzetju, ali če se denar naprej pošlje 2505 2-1

dunajska razpošiljalna tvrdka
Ch. Jungwirth, Krakov A/100.
NB. Za neugajajoče se vrne denar.

†

Ivana Velepč javlja v svojem in v imenu vseh otrok in sorodnikov, potrjim srcem vsem znancem in prijateljem, da je vsegamogočni poklical v boljše življenje dragega soproga, gospo

Jakoba Velepča

v visoki starosti 80 let, previdnega s svetotajstvi za umirajoče po dolgi in zelo mučni bolezni dan 6. dec. 1905 ob 9. uri zvečer.

Pogreb rajnika bo dne 8. dec. ob 1/4. uri pop. iz hiše žalosti. Privoz 7, na pokopališče k sv. Kristofu.

Dragega rajnika priporočamo v blagspomn in molitev.

Ljubljana 7. dec. 1905.
Brez drugega obvestila.

Meteorološko poročilo.
Višina n. morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nebo	Padavina v milimetrov
6. 9. sveč.	740.8	2.1	sl. jvzh.	obl.	0.0
7. s. jut.	742.7	1.5	sl. sever	"	"
2. pop.	743.7	5.2	sl. savzh.	del. obl.	"

Srednja včerajšnja temp. 2.9°, norm. 0.4°.

Borzna poročila.
Ljubljanska Kreditna banka v Ljubljani.
Uradni kurzi dunajske borse 6. decembra 1905.

Kalobnost papirji.	Denar	Blago
4% majeva renta	99.70	99.90
4% srebrna renta	99.60	99.80
4% avstrijska krona renta	99.70	99.90
4% zlata renta	117.60	117.80
4% ogrska krona	95.15	95.35
4% zlata	113.45	113.65
4% posojilo dežele Kranjske	99.50	101.00
4% posojila mesta Spjlet	100.60	101.60
4% Zader	100.00	100.00
4% bosn.-herc. žel. pos. 1902	100.30	101.30
4% češka dež. banka k. o.	99.75	99.95
4% z. o.	99.75	100.00
4% zast. pisma gal. d. hip. b.	100.45	101.45
4% pešt. kom. k. o. s 10% pr.	106.10	107.10
4% zast. pisma Innerst. hr.	100.50	101.50
4% ogr. cen. dež. hr.	99.90	100.00
4% hip. banke	100.00	100.20
4% obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	99.50	100.50
4% obl. češke ind. banke	100.25	101.25
4% prior. Trst-Poreč lok.	99.90	100.00
4% prior. dol. žel.	99.50	100.00
3% juž. žel. kup. 1/2, 1/2	315.00	317.00
4% avstr. pos. za žel. p. o.	100.70	100.00

Srečke.

Srečke od l. 1860 1/2	188.00	190.00
" 1864	290.00	292.00
" tizsko	157.90	159.90
" zem. kreditne I. emisije	296.00	302.00
" II.	296.00	303.50
" ogr. hip. banke	257.00	262.50
" arbske á frs. 100	100.00	107.00
" turške	145.75	145.75
Basillka srečke	24.60	26.60
Kreditne	472.00	483.00
Inomoške	79.00	84.00
Krakovske	91.00	98.00
Ljubljanske	64.00	70.00
Avstr. rud. križa	52.00	54.00
Ogr.	32.00	34.60
Rudolfove	60.00	64.00
Salcburške	72.00	78.00
Dunajske kom.	527.00	538.00

Delnice.

Južne železnice	119.75	120.75
Državne železnice	660.00	661.00
Avstr. ogrske bančne delnice	1634.00	1644.00
Avstr. kreditne banke	666.00	667.00
Ogrske	783.00	784.00
Živnostenske	246.25	246.75
Premogokop v Mostu (Brüx)	667.00	672.00
Alpinski montan	515.25	516.25
Praške žel. indr. družbe	2510.00	2525.00
Rima-Murányi	522.50	523.50
Trbovlske premog. družbe	285.00	290.00
Avstr. orožne tovr. družbe	560.00	564.00
Češke sladkorne družbe	149.50	151.00

Valute.

C. kr. cekin	11.35	11.39
20 franki	19.14	19.16
30 marke	23.51	23.59
Severoisni	23.98	24.06
Marke	117.625	117.825
Laški bankovci	95.70	95.90
Rublji	253.75	254.75
Dolarji	4.84	5.00

Panorama Kosmorama
Dvorni trg št. 3, pod „Narodno kavarno“.
Od nedelje 3. decembra do oštete sobote 9. decembra 1905:
Iz Zagreba v Reko, odtod v Opatijo in dalmatinska mesta.

Služba
cerkvenika in organista
ali 2481 3-3
občinskega tajnika
se sprejme. Nastop takoj.
Naslov pové upravništvo.

Proda se 2489 3-2
hiša
s stolarno tik nove elektrarne na okrajni cesti v Poljčanah blizu železniške postaje. — Natančnejša pojasnila glede cene in plačilnih pogojev daje „Posejtnica v Slov. Bistrici“.

Hôtel „Ilirija“. * **Hôtel „Ilirija“.**

Četrtek 7. in petek 8. decembra

KONCERT

ki ga priredi
„Narodna godba Šoštanjska“.

Začetek ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina 30 kr.

Zajutrkovalni koncert

v petek, 8. decembra.

Začetek ob pol 10. uri dopoldne. Vstopnina 15 kr.

2498 1-1 Za mnogobrojni obisk prosil
Olepševalno društvo Šoštanj. Fric Novak, hotelir.

Velika, sloveča in znana pivovarna išče
gostilničarje
v vsakem večjem kraju na Kranjskem, da ustanovi ali prevzame založo piva.
Pismene ponudbe pod 2407 2-1
Dober zaslužek, poštni predal 73 Ljubljana.

Ign. Hladnik op. 50.
Missa Salve Regina
za mešan zbor z orgljami.
Partitura in 4 glasovi 2 K 40 h, posamni glas 20 h.
Dobi se v Kat. bukvarni in pri Schwentnerju v Ljubljani ter pri skladatelju Novomesto. 2374 5-4

2500 6-1

Sedaj

pred inventuro se prodajajo globoko pod nabavno ceno: **jopice** iz kožuhovalne za **dame, koljerji, mufl**, kakor tudi **suknje** iz kožuhovalne, **kožuhi, mikado** za mesto in potovanje ter **kape**.

Največja izbora konfekcije za gospode in dame po čudovito nizkih cenah.

Angleško skladišče oblek. Oroslav Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Oddaja ribolova v zakup.
Ribarenje v ribarskih okrajih reda nemških vitezov: Lipe-Išca, mesto Ljubljana in Ljubljana-Vevče odda se v zakup od 1. januarja 1. 1906 naprej za deset let.
Pismene ponudbe sprejme oskrbnništvo (pisarna dr. Frana Vok, c. kr. notarja v Ljubljani), do 15. decembra 1905. 2473 3-2

Oklic.
Vsled sklepa c. kr. okrajne sodnije Ljubljana, z dne 19. septembra 1905 opr. številka E 234/15 se bodo potom javne dražbe prodajale premičnine konkurzne mase J. J. Kantz namreč obrtno in gospodarske blage in pohištvo, in sicer: 15. eventuelno 16 decembra 1905 v Ljubljani na Rimski cesti št. 16, 18. decembra 1905 v Kozarjah št. 49, vsak dan od 9.—12. ure dop. in od 3.—5. ure pop.
Stvari se lahko pregledajo na licu mesta in jih mora dotični, ki jih izdraži, takoj plačati in odstraniti.
V Ljubljani, dne 6. decembra 1905. 2495 3-1
Dr. Fran Vok
c. kr. notar kot sodni komisar.

Naznanilo.
V nedeljo, dne 10. decembra 1905 se bode prodajalo potom javne dražbe iz proste roke
16 parcel travnikov,
na katerih raste konjska in goveja trava. — Zemljišče leži blizu dolenskega koledvora.
Shajališče ob 12. uri opoldne pri prvem mostu na Izanski cesti.
Prodajalo se bode po volji dražilcev proti takojšnjemu plačilu ali pa na 15 letne broke. Natančnejši pogoji zvedo se pri lastniku, **tvrdka Ivan Perdan** v Ljubljani, ali pa na dan prodaje na licu mesta.
Vsak dražilec mora postavni vadij položiti. 2496 1-1

Na prodaj je
350 hrastov
prav lepih različno debelih in visokih. Več se izve pri **Francoetu Pehaniju** v **Žužemberku 32.** 2504 2-1

Vabilo 2499 1-1
na veliki
vinski sejem,
ki se vrši 14. grudna t. l. pri Sveti Barbari v Hal. Štaj. (želez. postaja Možganjci).
Ponujalo bode čez 100 vinogradnikov do 3000 hl pristnega vina iz najboljših vrhov slovitih Spodnjih Haloz. — Obiskovalcem stojé ta dan brezplačni vozovi z želez. postaje in nazaj na razpolago.
Občinski urad.

Koledar
● za kmetovalca 1906 ●
spisal držav. mlek. nadzornik J. Legvart.
Prepotrebni ročni zapisnik
za slov. kmet. podružnice, posestnike, trgovce mlekarje itd. itd.
Vsebina: Koledar za leto 1906. Poštne določbe. Živinoreja. Mlekarstvo. Vinoreja. Kletarstvo. Sadjareja. Živino zdravništvo. Važne postave. Zapisnik za knjigovodstvo. Zapisnik za beležke.
Cena močno v platno vezane knjižice z žepnico K 1.80, s pošto K 2.—
Pri naročilu od 10 kom. višje se razpošilja **poštne prosto**, na kar opozarjam posebno kmetijske podružnice. Naroči se pri založništvu 2402 5-7
Iv. Bonač v Ljubljani

G. PICCOLI
Salmijakove pastile
olajšujejo kašelj, razkrajajo sliz.
Cena št. listi 20 vln. — Manj nego 11 št. listi, ki stanejo 2 kroni, se po pošti ne pošilja.
2371 III 2

Japonske božične lilije
Ako postavite čebulice v stekleno posodo v sobi, morate opazovati nagel in zanimiv razvoj in o Božiču imate najlepši cvet. — Pošiljam po Avstro-Ogrski in Nemčiji 4 čebulice s stekl. posodo za K 2.50, 12 komadov s 3 posod. za K 7.—, 24 kom. s 6 posod. za 13 K 40 vln., 48 kom. s 12 posod. za K 25.50. **Naved zastoj.**
Teofil Ziegler,
Dunaj VI., Mariahilferstrasse 31.
Vvor redkih cvetl. čebulic in cvetl. 2478 D 2-1

Veliko presenečenje!
Nikdar v življenju več take prilike!
500 komadov
2494 3-2 **Za gl. 1.95.**
1 prekrasno pozlačena precijska ura z veričico, natančno ideoča, za kar se 3 leta jamči, 1 moderna svileni kravata za gospode, 3 komadi ff. žepnih robcev, 1 eleg. prstan za gospode s ponarejenim slahtnim kamnom, 1 dulec (ustnik) za smotke iz jantarja, 1 elegantna damska broža, novost, 1 prekrasno žepno toaletno srecalce, 1 usnjat mošnjiček za denar, 1 žepni nožek s pripravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 naprsni gumbi, vsi iz 3 % duble zlata s patentiranim zaklepom, 1 par boutonov iz simili briljantov, zelo podobni, 3 šaljivi predmeti, ki vzbujajo pri mladih in starih veliko veselost, 20 predmetov, potrebnih za dopisovanje, in še čez 400 raznih predmetov, ki so v domačiji neobhodno potrebni. Vse skupaj s uro vred, ki je sama tega denarja, vredna velja samo gl. 1.95. Razpošilja proti poštenu povzetju ali če se denar naprej pošlje.
Dunajska centr. razpošiljalna tvrdka
P. Lust, Krakov št. 565.
NB. Za neugajajoče se vrne denar.

Izvrstno praženje kave električnim potom.

Z najpopolnejšo strojno napravo se kavna zrna pražijo popolnoma enakomerno in tako dobiva čist, dobrodišeč, okusen pridelek, ki je prijetnega učinka, pa ne provzroča vročine. Posebni način, kako se kava praži, odpravlja vse škodljive tvarine, ki so nevarne živcem; tako pražena kava je plemenita pijača, ki pospešuje prebavljanje in zdravje.

1194 104-51

Že en poizkus Vas takoj uveri o izrednih prednostih novega praženja proti zastareli metodi. Za praženje so odlična tale načela:
1. Najpopolnejša naprava za praženje in najpopolnejši tehnični obrat. — 2. Najskrbnejše preizkušanje vseh kavnih vrst glede čistote in dobrote. — 3. Hitra prodaja, vestna postrežba z izbranimi vrstami, največji promet z majhnim dobičkom.

Prva ljubljanska velika pražarna za kavo

Karol Planinšek Dunajska cesta
(postaja električne železnice.)

Pozor! 10 dni. Pozor!

Izredno cena

božična priložnostna prodaja

do 10. decembra.

Razprodaja se: perilo za gospode in dame, kravate, žoki, nogavice in bluže.

2459 4-3

Anton Šarc, Sv. Petra cesta 8.

Francovarski **NATALIJA**-vrelec

na shodu naravoslovcev in zdravnikov v Meranu označen kot

idealna voda

priporočajo odlični zdravniki proti trganju, revmi, tvoritvi peska in kamna v obistih in mehuru kot

izborna zdravilno vodo

2412 10-4

in obenem kot

izborna, prijetno, okusno namizno vodo.

Glavna zaloga v Ljubljani pri gosp. **MIHAELU KASTNER**, velika zaloga mineralnih vod.

Kuharica ali gospodinja

vsestransko izurjena, stara 32 let, želi vstopiti v službo najraje pri kakem gospodu župniku.

2472 3-3

Odgovor v zaprtem pismu na naslov: Antonija Skaberne, palača „Adria“ št 105/III. Reka.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni

Dobro blago in nizke cene!

Anton Schuster, Ljubljana

Špitalske ulice št. 7

priporoča **novosti** v 2002 12-11

konfekciji za dame in deklice, bluže, deških oblek, modnega blaga za dame in gospode, tirolski loden, parhent, šerpe, žepni robci, garniture, flanelaste odeje, najboljše belo blago in vsakovrstne preproge.

Vzorci na zahtevanje poštne prosti!

Najcenejše in največja domača eksportna tvrdka.

Razpošiljanje švicarskih ur na vse kraje sveta.

2237 (26-16)

Urar in trgovec

H. SUTTNER v Kranju

priporoča svojo izborno zalogo najfinejših, natančnih švicarskih ur, kakor najbolj slovečih znamk: Safhausen, Omega, Roskopf, Urania itd.

Zlatnine in srebrnine, kakor nakraski, verižice, uhani, prstani, obeski i. t. d. najfinejšega izdelka po najnižjih cenah. Dokaz, da je moje blago zares fino in ceno je to, da ga razpošiljam po vsem svetu in imam tudi odjemalce urarje in zlatarje glavnih mest.

Ravno je izšel najnovejši veliki cenik, kateri se pošlje zastonj in poštne prosto.

St. 502. Nikelnas in anker remont. Roskopf trpečno koleseje gld. 2-45 enaka iz pravega srebra. gld. 3-95, ista z dvojnimi, 3 srebrnim pokrovom gld. 6-50.

Moške ure 2/3 naravne velikosti!

o o o

St. 505. Prava srebrna cilindar remont. trpečno koleseje in z močnimi pokrovi gld. 4-85, ista z dobriimi anker - kolesejem gld. 5-95.

Velika božična prodaja na Resljevi cesti števil. 3

pri A. Primožiču

bo nudila to leto nekaj izrednega, ker se bo blago zaradi takojšnje opustitve trgovine oddajalo za vsako sprejemljivo ceno.

Božična prodaja se začne v soboto, 9. decembra in traja do 20. decembra vsak dan od 9. ure zjutraj do 12. ure popoldne, pa od 2. popoldne do 7. zvečer. Oddajale se bodo velike množine odmerjenega blaga za obleke v kartonih, vsa obleka že od gld. 1-50 naprej.

Švilnato blago za bluže čudovito ceno. Svilnate prešite odeje, priložnostno darilo! Ravnotako preproge in posteljne garniture. 150 tucatov angleških batistastih robocev s širokim ažurskim robom, tucat gld. 1-40. Žepni robci za otroke od 3 kr. do 5 kr. kos. Batistasti predpasniki od 17 kr. naprej.

Zgotovljene moške in deške obleke skoro zastonj!

Moško blago je še v veliki izberi v zalogi in se bo oddajalo ceno.

Ravnotako tricot-perilo, juponi, svilnate šerpe, moške in damske srajke itd.

2497 4-1

Dideli bodete, čudili se in kupili!

2291 24

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—

Zamenjava in ekskomptuje izrečane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

J&K Ekskompt in inkasso menio. 212

Rezervni zaklad K 200.000.—

Daje predjame na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

J&K Borzna naročila. 212

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Nihče naj ne zamudi ugodne prilike!

Vsled združenja svojih obeh trgovin na drobno sedaj

2460 3

samo Pred škofijo 1

ne morem spraviti ogromno nakupičene zaloge in sem prisiljen za

božično priložnostno prodajo

za cene, kakršnih ni bilo še nikdar!

Presenetljivo nizke cene:

novosti: gardine, zavese, preproge, namizne preproge, garniture, odeje iz pliša, stenske preproge, lambrekini, klotaste in flanelaste odeje.

Posebna prilika:

Blago za damske obleke:

Modni barhent za bluze in spalne suknje, batisti, kotoni itd.

Kosi iz prejšnjega leta čudovito cenó, novosti sezone po tovarniški ceni.

Sukneno blago:

za obleke hlače, paletote za zimo in poletje

30%

pod izvirno ceno.

Vsi ostanki za vsako vsprejemljivo ceno!

Znižane cene: za perilo, šifon, posteljno platno in robee.

Čudovito ceno: volnene in svilene šerpe, rute ogrinjalke in naglavne.

Pred nakupom naj si vsakdo ogleda moja izložbena okna in skladiščno zalogo.

Pričetek prodaje soboto 2. decembra 1905.

J. Grobelnik

Le Pred škofijo 1

Ljubljana

Le Pred škofijo 1.

Zunanja naročila se izvrše najvestnejše.

Anton Šarc

Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 8.

Specialist za opreme

nevest.

Veliko znižanje cen!

Radi zmanjšanja svoje velike zaloge se popolno razprodajo naslednji predmeti:

suknene in svilnene jopice, vse vrste vezenin, bluze, moderci, posamni namizni prti in servijeti, brisače in platnene premete, kakor tudi ženske srajce, hlače in korzeti, tudi posamni modelski predmeti, perila za dame.

2285 11)

Prav priporočljiv nakup. ■ ■ Prosim porabite to priliko!

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za izgube pri trefljanjih pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako trefljanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strebelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 18 150—130

Zaščitna znamka: „Sidro“
Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za

Pain-Expeller

je splošno priznano kot izvrstno bol blažujoče mazilo; cena 80 v., K 1'40 in K 2 se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemlje le originalne steklenice v akatljah z našo zaščitno znamko „Sidro“ iz Richterjeve lekarne, potem se je gotovo prejel originalni izdelek.

Richterjeva lekarna
pri „zlatem levu“ v Pragi
Elizabethgasse št. 5 nov. l.
Dnevno razpoložljive.

1164 51—28

Samo
6 dni

Havre - New York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

Bazel, Pariz in Havre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje edino

oblastveno potrjena potovalna pisarna

ED. ŠMARDA

v Ljubljani, Dunajska cesta 18, v novi hiši „Kmetске posojilnice“, nasproti znane gostilne pri „Figovcu“.

se dobé le pri

SINGER Ko.

akc. družba za šivalne stroje

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta.

Svarimo s tem najnujnejše svoje odjemalce pred šivalnimi stroji, ki jih ponujajo drugi trgovci pod imenom „izvirne Singerce“. Ker mi svojih strojev nikdar ne oddajamo takim trgovcem, obstoje taki „izvirni Singerjevi stroji“ k večjemu iz starih rabljenih, iz tretje roke dobljenih šivalnih strojev, za katere ne moremo niti prevzeti kako poročstvo, niti doposlati posamnih delov.

Novo istrsko vino

se pošilja natančno po naročilu: muškát, belo vino, refošk, teran. Specijelno belo vino za sv. maše.

Prodaja po najnižjih cenah

Anton Ferlan di Giorgio

Rovinj, Istra. 2186 24—1 3

Mlin se proda iz proste roke

na Dolenjskem

blizu železn. postaje. Pri mlinu je vodni padec (10 m). Pripravno za napravo kake tovarne.

2078 22—19

Več v upravnistvu „Slovenca“.

Kovačnico

oskrbljeno z vsem potrebnim orodjem, tik glavne ceste in gostilne na dobrem glasu, daje v najem pod ugodnimi pogoji s 1. januarjem 1906 Ivan Bulc, mesar in gostilničar, Mirna, Dolenj.

2474 3—2